БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 277 (17.857). • 4 декабрь 1980 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари лойиҳаси жонажон республикамизнинг ҳамма жойида қизғин кутиб олинди. Бу муҳим ҳужжатнинг ҳар бир сатрини республикамиз меҳнаткашлари зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Суратда: Тошкент область Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхози устахонасида механизаторлар асосий йўналишлар лойиҳаси билан танишмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ ЯНГИ УФҚЛАРИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўзининг навбатдаги XXVI съездини комил ишонч билан кутиб олмоқда. Съездга тайёргарлик ишида янги муҳим босқич: «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитети лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси босқичи бошланди.

КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси — зўр назарий ва амалий аҳамиятга молик ҳужжатдир. Унда СССРдаги коммунистик қурилиш тажрибаси ижодий умумлаштирилган, бошқа социалистик мамлакатларнинг тажрибаси эътиборга олинган, КПССнинг Советлар мамлакатини иқтисодий, социал ва маънавий жиҳатдан ривожлантиришнинг энг муҳим масалалари юзасидан асримиз саксонинчи йилларининг конкрет шароитларини ҳисобга олувчи стратегияси ва тактикаси мужассамлаштирилган.

«Ҳар бир съезд, — деб таъкидлади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленумида, — партиямиз билан мамлакатимиз олдида янги уфқлар очиб берди. Коммунистик қурилишнинг янги босқичидаги кураш стратегияси ва тактикасини белгилаб бериши лозим бўлган навбатдаги съезд ҳам шундай бўлишига аминман».

КПСС Марказий Комитетининг ҳужжатида олға томон қиладиган бундан буёнги ҳаракатимизнинг янги юксак марралари белгиланган. Улар қийин бўлса ҳам, аммо мутлақо реал марралардир, чунки мамлакатнинг экономика, социал турмуш, маънавий маданият соҳасидаги жуда катта ютуқлари бу марраларга асос қилиб олинган.

Чунончи, ўнинчи беш йилликда тўққизинчи беш йилликка нисбатан миллий даромад қарийб 400 миллиард сўмлик, саноат маҳсулоти 717 миллиард сўмлик кўп ишлаб чиқарилди ва қишлоқ хўжалиги маҳсулоти 50 миллиард сўмлик кўп етиштирилди. 1.200 дан ортиқ йирик саноат корхонаси ишга туширилди. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш 21 процент, шу жумладан маданий-маиший моллар ишлаб чиқариш 41 процент кўпайди; маҳсулотларнинг хиллари кўпайтирилди, сифати яхшиланди.

Партиянинг аграр сиёсати изчиллик билан амалга оширилмоқда, бу эса қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришни таъминлади. Беш йиллик мобайнида ўртача йиллик ялпи дон ҳосили биринчи марта 200 миллион тоннадан ошди. Гўшт, сут, тухум, пахта ва бошқа маҳсулотлар етиштириш кўпайди.

Социал вазифаларни ҳал этишда янги шахдам қадам қўйилди. Беш йил ичида миллий даромаддан халқнинг турмуш даражасини оширишга тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 329 миллиард сўм кўп маблағ ажратилди. Реал даромадлар аҳоли жон бошига 17 процент ошди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи 15 процентдан зиёд ва колхозчиларнинг жамоат хўжалигидан олган даромадлари 26 процент ортди.

Кўпгина озиқ-овқат ва саноат молларини истеъмол қилиш ошиб бормоқда. Маиший хизмат соҳаси анча ривож топди. Чакана товар обороти 24 процент, маиший хизмат ҳажми 43 процент кўпайди.

Уй-жой қурилиши кенг миқёсларда олиб борилди. Беш йиллик мобайнида жами саҳни 530 миллион квадрат метр келадиган уй-жой бинолари қурилди. 50 миллиондан кўпроқ кишининг уй-жой шароитлари яхшиланди.

Фан, маориф, маданият, соғлиқни сақлаш, физкультура ва спорт соҳасида янги тараққиётга эришилди.

Шу билан бирга, деб уқтирилади КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида, планли хўжаликнинг афзалликларидан тўлиқроқ фойдаланилганида, хўжалик резервлари активроқ ишга солинганида, камчиликларни тугатиш учун янада сабот билан кураш олиб борилганида экономикани ривожлантириш ва социал вазифаларни ҳал этишда бундан ҳам салмоқлироқ ютуқларга эришиш мумкин бўлур эди.

Умуман ўтган беш йилликнинг якунлари Советлар мамлакати иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳамма соҳаларида олға силжиганидан далолат бериб турибди. Иқтисодий ва социал ривожланиш соҳасида эришилган марралар янада катта миқёсдаги вазифаларни ҳал этишга имкон беради. КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида худди мана шу вазифалар белгилаб берилган.

Келгуси ўн йиллик, — дейилади лойиҳада, — коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишда, ижтимоий муносабатларни ривожлантиришда, янги инсонни камол топтиришда янги катта босқичдир.

Саксонинчи йилларда Коммунистик партия бутун ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишни, меҳнат унумдорлигини кўпайтиришни, совет кишиларининг ижтимоий активлигини ва меҳнат ғайратини ўстириш асосида халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини муттасил юксалтиришни, шахсни ҳар томонлама камол топтириш учун энг яхши шароитлар яратишни олий мақсад қилиб қўйган ўзининг иқтисодий стратегиясини амалга оширишни изчиллик билан давом эттиради.

Мана шу узоқ муддатли вазифаларни амалга оширишда ўн биринчи беш йиллик масъулиятли босқич бўлади. Ўн биринчи беш йилликнинг бош вазифаси — **халқ хўжалигини барқарор, тобора ривожлантириш, экономикани интенсив ривожлантириш йўлига ўтказиш, мамлакатнинг ишлаб чиқариш потенциалидан янада оқилона фойдаланиш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ресурсларнинг ҳамма турларини ҳар томонлама тежаш ва иш сифатини яхшилаш асосида совет кишиларининг фаровонлигини янада оширишни таъминлашдан иборат.**

Шу вазифани ҳал этиш учун партия: халқ фаровонлигини изчиллик билан юксалтиришга доир тадбирлар системасини амалга оширишни; экономиканинг тобора ўсишини таъминлашни, ижтимоий ишлаб чиқариш структурасини такомиллаштиришни, халқ хўжалигини ҳар томонлама интенсивлаш асосида унинг барча тармоқларида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини сабот билан оширишни ҳамда маҳсулот ва хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашни; фан-техника тараққиётини янада жадаллаштиришни; табиатни муҳофаза қилишни кучайтиришни; экономиканинг ҳамма бўғинларида бошқаришни такомиллаштиришни ва хўжалик юритиш даражасини оширишни; уларни халқ хўжалигида энг яхши пировард натижаларга эришишга йўналтиришни кучайтиришни; ташқи иқтисодий алоқаларнинг самарадорлигини оширишни зарур деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитетининг ҳужжатида фан ва техникани ривожлантиришга, айниқса, катта аҳамият берилган. Фан ва техниканинг ривожи совет жамиятини янада тараққий эттиришнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга, экономикани интенсив ривожланиш йўлига ўтказишни жадаллаштиришга янада кўпроқ даражада бўйсундирилиши лозим. Шунга биноан энг муҳим фан-техника проблемаларини ҳал этишга доир тармоқ комплекс программаларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни таъминлаш; янги техникани яратиш ва ўзлаштириш муддатларини анча қисқартириш; фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро алоқаларини кучайтириш; илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларининг моддий-техника ва тажриба-ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш; фан-техника революциясининг талабларига мувофиқ тадқиқотлар ва янги лойиҳалар тайёрлашнинг йўналиши, илмий муассасаларнинг ташкилий структурасини ўз вақтида ўзгартириб туриш; илм-фан кадрларини тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш ва аттестациядан ўтказишни такомиллаштириш; ихтирочилар ва рационализаторларнинг оммавий илмий-техника ижодкорлигини янада ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашиш белгиланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида бутун экономикамизни янада ривожлантириш кўзда тутилмоқда. Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланиладиган миллий даромад беш йил мобайнида 18—20 процент кўпаяди.

Халқ хўжалигининг ишлаб чиқариш воситаларига, аҳолининг эса халқ истеъмол молларига бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириш, фан-техника тараққиёти ютуқларидан ҳар томонлама фойдаланиш асосида маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш саноатнинг энг муҳим вазифаларидир. Шу билан бирга, аҳоли учун зарур бўлган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини ошириш барча саноат тармоқларининг, ҳамма корхоналар ва ташкилотларнинг энг муҳим вазифаси деб, барча партия, совет ва хўжалик органлари алоҳида ғамхўрлик қилиши лозим бўлган иш деб ҳисобланмоқда.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 26—28 процент, шу жумладан ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш 26—28 процент, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш эса 27—29 процент кўпайтирилади. Саноат ишлаб чиқаришни ўстириш миқёсларини қуйидаги рақамлар кўрсатиб турибди: 1985 йилда 1.550—1.600 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинади, 620—645 миллион тонна нефть, шу жумладан газ конденсати, 770—800 миллион тонна кўмир қазиб олинади, 117—120 миллион тонна қора металларнинг тайёр прокати ишлаб чиқарилади. Маданий-маиший ва рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш камида 1,4 баравар кўпайтирилади.

Саноатнинг структурасини такомиллаштиришга, ундирма ва ишлама тармоқлари ривожининг мутаносиблигини таъминлашга, халқ хўжалигидаги техника тараққиётини белгиловчи маҳсулот ишлаб чиқаришни жадал кўпайтиришга, янги юксак самарали техникани яратиш, ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва жорий этиш миқёсларини анча кенгайтиришга, конструкцион материаллар турлари ва ассортиментини кўпайтириш ва мунтазам равишда янгилаб туришга, ёқилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишни яхшилашга, моддий ресурсларнинг тежалишини таъминлашга муҳим аҳамият берилган. Маҳсулотнинг рентабеллигини ошириш, таннархини камайтириш, саноат ишлаб чиқаришини ташкил этиш формаларини такомиллаштириш, уни ихтисослаштириш ва кооперациялаш даражасини ошириш, ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишни анча кенгайтириш, илғор технологияни, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни илмий ташкил этишни жорий қилиш, ишлаб чиқариш қувватларидан ва асосий фондлардан фойдаланишни яхшилаш ҳам кўзда тутилади.

КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида агросаноат комплексини ривожлантириш батафсил таърифлаб берилган, мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан пухта равишда таъминлаш бу комплекснинг асосий вазифасидир.

Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш мақсадида агросаноат комплекси тармоқларини яхлит тарзда планлаштириш, пропорционал ва мутаносиб ривожлантиришни таъминлаш, унинг моддий-техника базасини анча мустаҳкамлаш, тармоқлар ўртасидаги иқтисодий муносабатларни такомиллаштириш, уларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, маҳсулотнинг сақланишини, ташилишини, қайта ишланиши ва истеъмолчига етказилишини яхшилаш соҳасида пухта ҳамжиҳатлик билан ҳаракат қилишини ташкил этиш кўзда тутилган.

Қишлоқ хўжалигида ҳамма тармоқларни узлуксиз ривожлантиришга ва уларнинг самарадорлигини оширишга, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга эришиш, шу билан бирга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳар томонлама интенсивлаш йўлини давом эттириш вазифаси қўйилган. Колхоз ва совхозларда илғор тажрибани сабот билан жорий этиш, меҳнатни ҳамда ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, ердан, ишлаб чиқариш фондларидан, моддий, молиявий ва меҳнат ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини анча оширишга, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлашга оид тадбирлар системасини ўтказишга ҳам қарор қилинди.

Беш йиллик мобайнида қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш йилига ўрта ҳисобда 12—14 процент кўпайтирилади. Доннинг ўртача йиллик ялпи ҳосилини 238—243 миллион тоннага, пахта ҳосилини 9,2—9,3 миллион тоннага, қанд лавлагини 100—103 миллион тоннага, гўшт етиштиришни 17—17,5 миллион тоннага, сут етиштиришни 97—99 миллион тоннага, тухум етиштиришни камида 72 миллиард донага ва жун етиштиришни 470—480 минг тоннага етказиш лозим.

КПСС Марказий Комитетининг ҳужжатида ерларни мелиорациялашни янада ривожлантириш, деҳқончилик ва чорвачиликни химиялаш воситаларини етказиб беришни кўпайтириш ва шу воситалардан янада оқилона фойдаланиш, қишлоқ хўжалигини техника билан қайта қуроллантиришни давом эттириш кўзда тутилган. Колхоз ва совхозлар беш йиллик мобайнида 1 миллион 870 мингта трактор, 1 миллион 450 мингта юк автомобили, 600 мингта дон комбайни, кўп миқдорда бошқа машина-механизмлар, шунингдек минерал ўғит, озуқага қўшиладиган химиявий моддалар ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини оладилар. Хўжаликлараро кооперациялаш ва агросаноат интеграцияси негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва марказлаштириш изчиллик билан ривожлантирилади.

Озиқ-овқат саноати тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқариш 23—26 процент кўпайтирилади, ун-ёрма, омихта ем ва микробиология саноати юксак суръатлар билан ривожлантирилади.

Халқ хўжалигининг ва аҳолининг юк ҳамда пассажир ташишга бўлган эҳтиёжларини янада тўла-тўкис ва ўз вақтида қондириш мақсадида транспортнинг ҳамма турларини янада ривожлантириш белгиланмоқда.

Мамлакат иқтисодий тараққиётининг миқёслари ва суръатлари кўп жиҳатдан қурилиш суръатлари ва сифати билан белгиланади. Беш йил мобайнида халқ хўжалигига сарфланадиган капитал маблағ 12—15 процент ортади. Капитал қурилишни тубдан яхшилашга, капитал маблағ самарадорлигини оширишга эришиш вазифаси қўйилмоқда. Шу мақсадда асосий фондларни ва ишлаб чиқариш қувватларини ўз вақтида ишга туширишни таъминлашга асосий эътиборни қаратиш, бутун маблағ ва ресурсларни энг муҳим қурилишларга жамлаш, капитал маблағларни аввало корхоналарни реконструкциялашга ва техника билан қайта қуроллантиришга ҳамда илгари бошлаб қўйилган қурилишларни тугаллашга сарфлаш, қурилиш муддатларини қисқартириш, лойиҳа-смета ишини яхшилаш кўзда тутилган.

«Моддий ва маънавий бойликлар, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг ҳужжатида, — ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг меҳнати билан вужудга келтирилади. Фақат меҳнат миллий бойликни кўпайтириш манбаидир. Жамият ишлаб чиқарилган нарсаларнигина тақсимлаши мумкин. Шу сабабли меҳнат натижалари нақадар юқори бўлса, социалистик Ватаннинг қудрати шу қадар кўпроқ мустаҳкамланади, шахсий ва ижтимоий эҳтиёжлар шу қадар тўлиқроқ қондирилади, совет кишиларининг турмуш даражаси шу қадар юқори бўлади». Ўз навбатида меҳнат унумдорлиги нақадар юқори бўлса, меҳнатнинг натижалари ҳам шу қадар юқори бўлади. Беш йил мобайнида миллий даромадни кўпайтиришнинг камида 85—90 проценти ижтимоий меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига олинади.

КПСС Марказий Комитетининг ҳужжатида социал ривожланиш ва халқ фаровонлигини ошириш программаси катта ва муҳим ўрин олган. Реал даромадлар аҳоли жон бошига 16—18 процент кўпаяди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 13—16 процент ортади ва беш йиллик охиригача ойига 190—195 сўмга етказилади, колхозчиларнинг колхозлар жамоат хўжалигидан оладиган даромадлари 20—22 процент кўпаяди. Бундан ташқари, ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган тўлов ва имтиёзларнинг роли кучаяди, бу фондлар беш йилликда 20 процент ортади. Беш йил мобайнида 530—540 миллион квадрат метр саҳнли уй-жой бинолари қурилади.

КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида совет кишиларининг меҳнати ва дам олиши учун, уларнинг маълумоти ва маданий савиясини ошириш, соғлиғини сақлаш, оилани мустаҳкамлаш, болаларни тарбиялаш учун энг қулай шароитларни яратиш тадбирлари баён этилган. Социал таъминот системаси, савдо-сотиқ, умумий овқатланиш ва маиший хизмат, халқ маорифи янада ривож топади. Беш йиллик ичида ҳунар-техника ўқув юртларида малакали ишчилар тайёрлаш 13 миллион кишига етказилади, тахминан ўн миллион нафар олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассис тайёрлаб чиқарилади. Совет кишиларининг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантиришда, хилма-хил маънавий эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондиришда социалистик маданият ва санъатнинг ролини ошириш учун уларни ривожлантириш соҳасида кўп иш қилиниши лозим.

Ишлаб чиқаришни беш йилликда планлаштирилганидек ўстириш ишлаб чиқарувчи кучларни яхшироқ жойлаштиришни талаб қилади. Иттифоқдош республикалар ва иқтисодий районларнинг хўжалигини мамлакатнинг яхлит халқ хўжалик комплексида янада ихтисослаштириш ва пропорционал ривожлантириш асосида бунга эришиш мумкин. Барча иттифоқдош республикаларнинг экономикаси янада ривож топади, мамлакат шарқий районларининг иқтисодий потенциали жадал кучайтирилади.

СССРнинг ташқи иқтисодий алоқаларини ва аввало социалистик мамлакатлар билан алоқаларини янада ривожлантириш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг социалистик иқтисодий интеграциясини янада чуқурлаштиришда актив қатнашиш кўзда тутилган. Ривожланаётган мамлакатлар билан ўзаро манфаатли асосда мол айирбошлаш ва бошқа алоқалар ривожлантирилади. Турли социал системалардаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларига ва халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш зарурлигига асосланиб, Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик қилишдан манфаатдор эканликларини билдирган ривожланган капиталистик мамлакатлар билан барқарор ўзаро манфаатли алоқаларни амалга ошириш белгиланади.

Лойиҳанинг махсус бўлими экономиканинг барча бўғинларида бошқарувни янада такомиллаштиришга, хўжалик юритиш даражасини оширишга бағишланган. Ўн биринчи беш йилликда халқ хўжалигини такомиллаштириш ҳамда иш самарадорлиги ва сифатини оширишга унинг ўтказадиган таъсирини кучайтириш юзасидан партия билан ҳукумат ишлаб чиққан тадбирлар комплекси жорий этилиши лозим.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси ўн биринчи беш йиллик Давлат планини тузиш учун негиздир. Бу лойиҳа мамлакатимиз олдида янги уфқлар, янги илҳомбахш истиқболлар очади. Лойиҳанинг умумхалқ муҳокамаси ялпи ватанпарварлик жўшқинлиги вазиятида бошланмоқда ва бу муҳокама омманинг сиёсий активлиги ҳамда меҳнат ғайратини янада жўш урдиришига шак-шубҳа йўқ.

Совет тузумининг битмас-туганмас кучларини, мамлакатнинг улкан ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий потенциалини, бой табиий ресурсларини беш йиллик топшириқларини амалга оширишга моҳирона сафарбар қилиш лозим, дейилади КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида. Мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиш, резервларни халқ хўжалигига хизмат қилдириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин равишда ошириш — партия, давлат ва хўжалик органларининг, барча жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективларининг, ҳар бир совет кишисининг бурчидир.

Ўн биринчи беш йиллик вазифаларини бажариш учун ташкилотчилик ва сиёсий ишни такомиллаштириш талаб этилади. Белгиланган топшириқларни бажариш учун, юксак даражадаги уюшқоқлик билан пухта иш олиб бориш учун, план интизомига қаттиқ риоя қилиш учун кадрларга нисбатан талабчанликни кучайтириш, уларни ишчанлик, масъулиятни сезиш ва ташаббускорлик руҳида тарбиялаш лозим.

Барча партия комитетлари ва партия ташкилотлари меҳнаткашларни беш йилликнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ ҳар бир ишлаб чиқариш коллективида план топшириқларини сўзсиз бажаришга сафарбар қилишлари, иш услуби ва методларини такомиллаштиришлари, бюрократизм ва сансалорликка муросасиз бўлишлари керак. Партия ўртага қўйган вазифаларни ҳал этишда халқ депутатлари Советлари, касаба союзлари, Ленин комсомоли катта роль ўйнайди. Ўн биринчи беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун, ишлаб чиқариш резервларини тўла-тўкис ишга солиш, фан ва техника ютуқларини тезроқ жорий этиш, халқнинг меҳнати билан бунёд этилган ҳамма нарсалардан оқилона фойдаланиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириш муҳимдир.

Беш йилликнинг муваффақиятли бажарилиши мамлакатнинг иқтисодий потенциалини янада ўстиришни ва халқ фаровонлигини оширишни, Совет давлатининг мудофаа қудратини лозим даражада сақлашни таъминлайди, унинг халқаро обрў-эътиборини янада баланд кўтаради, жаҳон социализм системасини мустаҳкамлашга ҳамда тинчлик ва социал тараққиёт учун курашаётган барча кучларни жипслаштиришга ёрдам беради.

КПСС Марказий Комитети, совет халқи Ленин партияси раҳбарлигида коммунистик қурилишда, кўпдан-кўп иқтисодий ва социал проблемаларни ҳал этишда, Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятларга эришади, деб қатъий ишонч билдиради.

[«ПРАВДА» газетасининг 3 декабрдаги бош мақоласи].

ИНСОН БАХТ-САОДАТИ — ОЛИЙ МАҚСАД

2 декабрь куни аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси кенгаш мажлисидаги масалалар муҳокамасида асосий ўринни эгаллади. Мажлис КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида ўтди.

Кенгашда республикада оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ишини янада яхшилаш, соғлиқни сақлаш объектлари қурилишнинг аҳволи ва бу ишни янада жадаллаштириш тадбирлари кўриб чиқилди. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри С. О. Орипов, Андижон ва Сирдарё область партия комитетларининг секретарлари М. Муҳитдинов ва М. Умбетов, «Узколхозстрой» раиси И. Ашуров ахборот бердилар. Республикада аёллар ва болаларга стационар, амбулатория ва санаторий курорт ёрдами кўрсатиш йил сайин яхшиланиб бораётганлиги қайд қилиб ўтилди.

Шу билан бирга мажлис қатнашчилари диққат-эътиборни ҳал қилинмаган масалаларга ҳам қаратдилар. Баъзи болалар медицина муассасаларида хизмат кўрсатиш ва даволаш маданияти ҳали ҳам паст. Болаларнинг анчагина қисми ҳали ҳам ўз вақтида профилактика назорати ва диспансер кузатувига тортилмаяпти, баъзан бу тадбирлар юзаки ўтказилмоқда. Бир қанча областларда соғлиқни сақлаш объектлари қурилиши суст суръатлар билан олиб борилмоқда. Болали ота-оналар учун мўлжалланган мавжуд даволаш ва соғломлаштириш муассасалари, мактабгача болалар муассасаларида юқори малакали медицина ва педагог кадрлар ҳали ҳам етишмаяпти.

Кенгаш тегишли ташкилотларга, министрлик ва идораларга она ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш масалаларига эътиборни кучайтиришни, болали оналарни даволаш ва уларнинг дам олиши учун мўлжалланган соғломлаштириш муассасаларининг қурилиши ва ўз вақтида фойдаланишга топширилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатишни, санаторий типидаги пионер лагерларига алоҳида эътибор беришни тавсия этди.

Мажлисда уй-жой фондини, маданий-маиший биноларни сақлашни янада яхшилаш, шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш тадбирлари тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Кенгаш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаевнинг шу масала юзасидан нутқини, республика коммунал, қишлоқ хўжалик ва ўрмон хўжалиги министрлари А. М. Илюхин, А. А. Уркинбоев ва П. Ю. Юсуповларнинг ахборотини тинглади.

Уй-жойлар ва биноларнинг техникавий ҳолатини, капитал ва жорий ремонтини яхшилаш, ремонт қилувчи ва фойдаланувчи ташкилотларнинг базасини мустаҳкамлаш, шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш соҳасида республикада муайян иш қилинганлиги муҳокама давомида қайд қилиб ўтилди. Шу билан бирга ҳали яна жуда кўп иш қилиниши керак. Маҳалла комитетлари, уй-жой — фойдаланиш бўлимлари етарли даражада аниқ-пухта ишламаяпти. Уй-жой фондини, маданий-маиший биноларни, завод ва фабрикаларнинг корпуслари ва территорияларини сақлаш ҳамда улардан фойдаланиш шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш ишлари ҳали ҳам ҳозирги талабларга тўла-тўкис жавоб бераётгани йўқ. Кенгашда қабул қилинган тавсияларда ана шу муҳим соҳадаги ишни янада яхшилашнинг конкрет йўллари белгиланди.

Ш. Р. Рашидов мажлисда нутқ сўзлаб, инсон тўғрисида, унинг бахт-саодати ва фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш Коммунистик партия билан Совет давлатининг ҳамиша олий мақсади бўлиб келганлигини ва шундай бўлиб қолажагини таъкидлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларининг ҳаммаси ана шу ғамхўрлик билан суғорилган, бу ғамхўрлик мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг КПСС Марказий Комитети партия XXVI съезди олдидан умумхалқ муҳокамасига тақдим этган асосий йўналишлари лойиҳасида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Оналик ва болаликни муҳофаза этишни яхшилаш алоҳида аҳамиятга эгадир. Болалар — бизнинг келажагимиз, уларнинг соғлиғини сақлаш, ёш авлодни тарбиялаш — ғоят муҳим партия ва давлат иши бўлиб, маданиятимизнинг савияси оналар тўғрисидаги ғамхўрлик билан белгиланади.

Меҳнаткашларни обод уй-жойлар билан таъминлаш тўғрисидаги масала кишилар фаровонлигини ошириш программасининг ажралмас қисмидир. Янги уй-жойларни қуриш билан бирга мавжуд уй-жой фондини асрашни яхшилашга ғоят жиддий эътибор бериш керак. Уй-жой ва бинолардан фойдаланиш маданиятини ошириш, шаҳар ва қишлоқ жойларда самарали ремонт — эксплуатация хизматини ташкил этиш, бу ишга жамоатчиликни кенг жалб этиш, «бизнинг уйимизни — уни ўзимиз асрашимиз керак» деган принцип унга асос қилиб олиниши зарур.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АКАДЕМИК И. П. ПАВЛОВ НОМЛИ САМАРҚАНД МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Халқ соғлиғини сақлаш ишларини, медицина фанини ривожлантиришдаги ва юқори малакали кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун **академик И. П. Павлов номли Самарқанд медицина институти Халқлар дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1980 йил 3 декабрь.

КРЕМЛДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев РКП Марказий Комитети Сиё[illegible] [illegible]роия комитети а[illegible] кандидат, РСР таш[illegible] и[illegible] министри Ш. Андрей[illegible] 2 декабрь куни Кремлда қабул қилиб, у билан дўстона суҳбатлашди.

(ТАСС).

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

3 декабрь куни ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономаревга Музаффар февраль орденини топширди. ЧССР президенти Г. Гусак Б. Н. Пономаревнинг ЧКП билан КПСС ўртасидаги ўртоқларча ҳамкорликни, Чехословакия билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни ривожлантиришдаги хизматларини ана шу юксак мукофот билан тақдирлади. (ТАСС).

«МЕҲНАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ-80»

Бу янги трактор қишлоқ механизаторларини сўзсиз қувонтирди. Унинг катта ойнали қулай кабинаси бор. Махсус қурилмалар ҳайдовчини чанг ва шовқиндан пухта муҳофаза қилади, об-ҳавога қараб ё совутилган ёки иситилган ҳаво бериб туради. Бу машинани Тошкент трактор заводининг ишчилари ва мутахассислари ясадилар. 3 декабрь куни республика пойтахтида очилган «Меҳнатни муҳофаза қилиш-80» тематик виставкасида шу трактор билан танишиш мумкин.

Республика министрликлари, идоралари ва корхоналари виставкага юзлаб экспонатлар юбордилар. Шу экспонатларнинг ҳар бири шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари меҳнатини енгиллаштириш, уларни ишлаб чиқаришда юз бериши мумкин бўлган жароҳатлардан асраш учун амалда нима ишлар қилинаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилади. «Главташкентстрой» катта ойналарни ушлаб ташийдиган оригинал вакуум сурғичларни намойиш этмоқда. Геология министрлигининг рационализаторлари издан чиққан вагонеткалар ва электровозларни яна тезда изига қўядиган қурилмани келтирганлар. Стендлардан бирида турган кўчма электрощит бир неча электр асбобнинг хавфсиз ишга туширилишини таъминлайди. Ўзбекистон ССР Госснаби қулай жомакор ва пойабзаллар, ҳар хил шахсий муҳофаза воситаларининг 70 тадан кўпроқ намуналарини кўрсатмоқда.

Виставканинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин қатнашди.

(ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1980 йил 26 ноябрдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ болани туғиб тарбиялаган кўп болали 233 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

ЎРТА ОСИЁ РЕСПУБЛИКАЛАРИДА МЕҲНАТ ВА ТАБИИЙ РЕСУРСЛАРДАН, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҚУВВАТЛАРИДАН ТЎЛИҚРОҚ ФОЙДАЛАНИЛСИН, ПАХТА ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА ЎСТИРИШ ТАЪМИНЛАНСИН, УНИНГ СИФАТИ АНЧА ОШИРИЛСИН, ЧОРВАЧИЛИК, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ БОШҚА СЕРМЕҲНАТ ТАРМОҚЛАРИ, ЕНГИЛ САНОАТ ВА МАШИНАСОЗЛИК ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИЛСИН, СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАРНИНГ МЕЛИОРАТИВ ҲОЛАТИ ВА СУВ БИЛАН ТАЪМИНЛАНИШИ ЯХШИЛАНСИН. МАҲАЛЛИЙ АҲОЛИ, ХУСУСАН ЁШЛАРДАН МАЛАКАЛИ ИШЧИ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ КЕНГАЙТИРИЛСИН.

(СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳасидан).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ЯНГИ МАРРАЛАР ОЛДИДА

ЁРҚИН ИСТИҚБОЛ

Минг йиллар давомида ўзининг ҳақиқий эгаларини кутиб ётган Элликқалъа массивига иккинчи ҳаёт ато қилиш ўнинчи беш йилликнинг муҳим якуни бўлди, дейиш мумкин. Сувсизлик натижасида қақраб ётган саҳрола қисқа муддатда обод посёлкалар, кенг пахтазорлар, боғу бўстонлар бунёд қилинди.

КПСС XXV съезди ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ қилаётган чўлқуварларимиз район халқ хўжалигининг барча соҳаларида қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Сўнгги йилларда бошланғич партия ташкилотлари сон жиҳатдан ўсли, ташкилий ва ғоявий жиҳатдан мустаҳкамланди, уларнинг жанговарлиги ошди. Бугунги кунда 60 дан ортиқ бошланғич партия ташкилоти 1561 коммунистни ўз атрофига бирлаштирган. Партия сафининг ўсишига алоҳида эътибор берилмоқда. Коммунистлар ва барча меҳнаткашлар орасида беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун умумхалқ ҳаракати кенг қулоч ёйдирилди.

Ўтган беш йил давомида Элликқалъа массивида 68 миллион 348 минг сўм ўрнига деярли 77,5 миллион сўмлик капитал қурилиш ишлари бажарилди. 10 минг гектар ер ўзлаштирилди. 45 минг квадрат метр турар жой, маъмурий, маданий-маиший объектлар қуриб битказилди. Капитал қурилиш, янги ерларни ўзлаштириш ишида банд бўлган бинокорлик коллективларининг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Кўплаб янги ерлар ўзлаштириш ўз самарасини бермоқда. 6 та пахтачилик совхози ташкил этилиб, уларда янги посёлкалар қад кўтарди. Шунингдек, район марказида шаҳар типидаги Бўстон посёлкаси қурилмоқда. Шу кунларда бу ерда Советлар уйи, қишлоқ хўжалик бошқармаси, 50 ўринли маиший хизмат кўрсатиш уйи, савдо маркази, пахта тозалаш заводи, 1176 ўринли мактаб, қишлоқ хўжалик техникуми ва бошқа кўплаб бинолар қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда. Бўстон посёлкасида ҳозиргача 3,5 минг квадрат метр турар жой, маъмурий ва маиший объектлар қурилиб, уларда кўп минг кишилик аҳоли истиқомат қилмоқда.

Ўнинчи беш йилликда пландаги 206 минг тонна ўрнига 230 минг тонна пахта топширилди. Якунловчи йилда 53 минг тонна «оқ олтин» она-Ватанга армуғон этилди. Бу эса планда кўрсатилганидан 6 минг тонна кўпдир. Ҳосилдорлик 40 центнерни ташкил қилди.

Районимиз колхоз ва совхозларида 60 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Бу ташаббусга қўшилган «Қирққизобод», Ленин номли колхозларда, Охунбобоев номли совхозда пахтанинг ҳосилдорлиги 50—55 центнерни ташкил этди. Ҳар бир машина билан ўртача 150 тонна пахта терилди. Бу Ўзбекистондаги пахтакор районлар орасида юқори кўрсаткичдир.

Якунловчи йилда «Октябрь 60 йиллиги» совхозидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Искандар Қаландаровнинг жасоратли меҳнати Автоном республика меҳнаткашларини қойил қолдирди. Коммунист механизатор мавсумда 550 тонна пахта териб берди. Шунингдек, СССР Олий Советининг депутати Жамила Бекчонова, Султонбой Очилов, Берди Латипов, Султонбой Шарипов каби ўнлаб моҳир механизаторларнинг ҳар бири 280—500 тоннадан пахта теришга эришдилар.

Районимизнинг бу йилги зафарли одимига пахта усталари ўз ташаббуслари билан катта ҳисса қўшдилар. 60—70 центнерчи ташаббускор бригадалар сони 20 дан ошди. «Ленинград» колхозидан Худойберган Бобожонов, Ражапбой Қўзиев, Калинин номли колхоздан Сапар Сейдиев, «Қирққизобод» колхозидан Ленин орденли Собир Қурбонов, «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» совхоз-техникумидан Қўзи Каримбердиев, «Москва» совхозидан Жамолиддин Холмуродов, Оржоникидзе номли совхоздан Ленин орденли Сотим Абдиқодиров, Ленин номли колхоздан Ленин орденли Қўша Эгамбердиев бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 55—70 центнердан ҳосил кўтардилар.

Чорвачилик асосий соҳалардан бирига айланмоқда. Ўтган даврда қорамолларнинг бош сони бир ярим баравар ошди. Қоракўл қўйлар сони 59 минг 669 бошга, шу жумладан совлиқлар 23 минг 540 бошга, паррандалар 58750 бошга етди. Гўшт, сут ва тухум етиштириш бўйича беш йиллик планлар ортиғи билан уддаланди.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришнинг ажойиб жонкуярлари етишиб чиқмоқда. Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати Гулсара Бердибоева, шунингдек Мипаввар Оллаберганова, Қутли Собировалар ўзларига бириктирилган сигирларнинг ҳар биридан 3,5—4 минг литрдан сут соғиб олишга эришдилар. Пиллакорлар беш йилда 607 тонна ўрнига 687 тонна «кумуш тола» етказиб бердилар.

Районимиз меҳнаткашлари КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар. 1981—1985 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари матбуотда эълон қилиниб, умумхалқ муҳокамасига қўйилганлиги меҳнаткашлар ташаббускорлигини янада ошириб юборди. Ўн биринчи беш йиллик мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётининг муҳим босқичи бўлади. Истеъмол ва жамғарма учун ишлатиладиган миллий даромад ўн биринчи беш йилликда 18—20 процент кўпайиши кўзда тутилаётганлиги халқ фаровонлигини ошириш партиянинг бош йўли бўлиб келаётганлигининг яна бир ёрқин далилидир. Аҳоли жон бошига реал даромад ҳам кўпаяди.

Райком, бошланғич партия ташкилотлари Асосий йўналишларни пропаганда қилишнинг кенг планини ишлаб чиқмоқдалар. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар дастлабки суҳбатларида тараққиётимизнинг ёрқин режаларига алоҳида тўхталмоқдалар.

Шу билан бирга биз район экономикасини юксалтиришнинг истиқболли режаларини ҳам аниқлаб олмоқдамиз. Сув танқислиги йил сайин сезилиб бормоқда. Районимиз учун магистрал ҳисобланган Боғёб канали Тўрткўл районидан ўтиб бизга келади. Секундига 50 кубометр сув оқадиган бу каналдан бизга атиги 25 кубометр сув етиб келади, холос. Бу ҳол районимизда сув етишмаслигига олиб келмоқда. Айниқса, «Элликқалъа», «ҚҚАССР 50 йиллиги», «Қирққиз» совхозларида сув етишмаслиги яққол сезилмоқда. Бу ҳол ҳосилдорликни оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Яна бир масала шуки, райондаги мавжуд коллекторлар сизот сувларини тўла тортиб ололмаяпти. Айрим совхозларда ер ости сувлари бир метргача кўтарилиб кетди. «Узгипроводхоз» лойиҳалаш институти Қизилқум коллекторини Қирққиз массивини ҳисобга олмаган ҳолда лойиҳалаштирган. Натижада ҳозир «Қирққиз» совхозида 1,5 минг гектар ер захлаб кетди. Шунинг учун бу совхозда ҳосилдорлик район кўрсаткичидан икки марта паст бўлмоқда. Умуман, яқинда ўзлаштирилган 15 минг гектарга яқин ернинг 35 процентини заҳ босиб кетди. Ана шуларни ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Қизилқум коллекторини 1,5-2 метр чуқурликда қайта қазиш ва Аёзқалъа насос станцияси ишини тезроқ йўлга қўйиши зарур.

Массивдаги янги совхозлар ва Бўстон посёлкасига кўплаб оилалар кўчиб келмоқда. Турар жойлар етишмаслиги янги ишчи кучларини жалб этишга салбий таъсир қилмоқда. Минг-минглаб аҳоли яшайдиган шаҳар типидаги бу посёлкада ҳозиргача ошхоналар, касалхона, меҳмонхона ва ҳаммом каби маданий-маиший ва коммунал объектлар йўқ. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги, Автомобиль транспорти, Қишлоқ қурилиши, Пахта тозалаш саноати, Коммунал хўжалиги министрликлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг Элликқалъада капитал қурилишни жадал тус олдириш юзасидан берган кўрсатмаларини ҳалигача бажарганлари йўқ. Бу объектларни бошлаш учун эса қурилиш материаллари етишмайди.

Юқоридаги муаммолар ижобий ҳал қилиниши билан Элликқалъа райони яқин келажакда 80—100 минг тонна пахта етиштириладиган йирик зонага айланиши муқаррар. Элликқалъа районининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик планлари лойиҳасини маъқуллаб кутиб олдилар, шу асосда ўз коллективлари олдида турган режаларни аниқлаб чиқмоқдалар. КПСС XXVI съездини, Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олиш учун улар бутун куч-ғайратлари ва имкониятларини аямай сарфлайверадилар.

О. ПРИМОВ,
Элликқалъа район партия комитетининг биринчи секретари.

Ўзбекистон ССРда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 28—31 процент кўпайтирилади.

Республикада пахта йилига ўртача ҳисобда 5,9 миллион тонна етиштирилади.

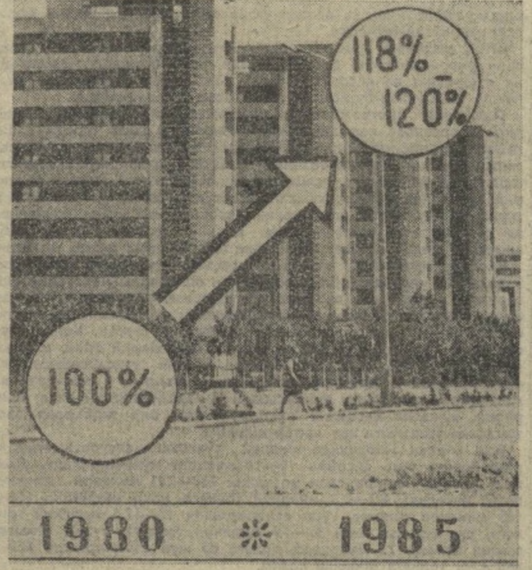

Мамлакатда истеъмол ва жамғарма учун ишлатиладиган миллий даромад 18—20 процент кўпайтирилади.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН

Куни кеча матбуотда эълон қилинган «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳаси республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори илм аҳлини ҳам ниҳоятда руҳлантириб юборди. Ҳамиша бўлганидек, бу муҳим тарихий ҳужжатда илм-фанни янада ривожлантириш, фан ютуқларини амалиётга кенг жорий этиш, ҳал этилиши лозим бўлган вазифаларнинг ечимида олимларнинг фаол иштирокига алоҳида эътибор берилган.

Фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишда республика олимлари бир қатор ибратли натижаларни қўлга киритдилар. Дадил айтиш мумкинки, Ўзбекистонда пахтадан йил сайин мўл-кўл ҳосил етиштиришда илм аҳли кишиларининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор. Олимларимиз ғўзанинг касалликларга чидамли, машина теримига қулай, толаси саноатбоп, қурғоқчиликка, шўрхокликка чидамли, барги табиий равишда тўкиладиган янги истиқболли навларини яратиш, айни вақтда ҳосил йиғим-теримини қисқа муддатларда тез ва соз ўтказиш мақсадида эртапишар ғўза навларини яратиш борасида изчил равишда илмий-тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар. Қўлга киритилган натижаларни дадиллик билан ишлаб чиқаришга жорий этмоқдалар. Мисол тариқасида «Тошкент-6», «АН-402» ва бошқа ғўза навлари экиладиган майдонлар йилдан-йилга ортиб бораётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Ғўза — кони фойда. Пахта толасидан турли материаллар, чигитдан эса бир қатор маҳсулотлар олинади. Лекин шу ўринда мен битмас-туганмас хазина ҳисобланган ғўза маҳсулотидан ҳали етарли фойдаланилмаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Тўғри, ғўза баргидан ва ғўзапоядан фойдаланиш борасида республикамизда дастлабки ишларга қўл урилган. Лекин, бу ҳали етарли эмас, масалан, ғўзанинг барги турли кислоталарга бой. Уларни чорвачиликда озуқа сифатида етарли қўлланиш мумкин. Лекин биз ундан етарли фойдаланяпмизми?! Шундай экан, келгусида ғўзапоя ва ғўза баргидан атрофлича фойдаланиш масаласи ҳақида жиддий ўйлаб кўриш керак. Ерга тўкилган барг айни вақтда вилт ва бошқа касалликлар тарқатувчи манбадир. Демак, агар ғўзапоя ва ғўза баргидан ишнинг кўзини билиб фойдаланилса, ўсимликларнинг турли касалликлари, айниқса, вилт касаллигининг тарқалишига чек қўйилади, айни вақтда пахтачиликда яна бир муҳим резервдан фойдаланиш йўлга қўйилган бўлади. Келгусида ҳам ҳаёт асоси бўлган — оқсилнинг роли ва аҳамияти жаҳон миқёсида бундан ҳам ортиб бораверади. Шундай экан, республикада чигитдан оқсил олинишини саноат асосида йўлга қўйиш масаласи ҳақида ҳам жиддий ўйлаб кўриш вақти келди.

Ишончимиз комилки, республикамиз илм-фан кишилари, жумладан, селекциячи олимларимиз ғўзанинг серҳосил навларини яратиш борасидаги ишларини изчил давом эттириб, Ватанимиз пахтачилигининг ривожланишига баракали ҳисса қўшаверадилар.

Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб бериш биз, селекциячи олимларнинг Ватан ва партия олдидаги шарафли бурчимиздир.

Набижон НАЗИРОВ,
В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори.

МАЪҚУЛЛАЙМИЗ

Партия ва ҳукуматимиз биз, оналар ҳақида, уларнинг турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида мунтазам ғамхўрлик кўрсатмоқда. КПСС Марказий Комитетининг куни кеча матбуотда эълон қилинган «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия XXVI съездига лойиҳасида ҳам меҳнаткашларнинг маданий-маиший, турмуш шароитларини яхшилаш, уй-рўзғор ишларини енгиллаштириш, оналарнинг унумли меҳнат қилишлари учун тегишли шароит яратиш кўзда тутилганлиги бизнинг коллективимиз аъзоларининг ғайратига-ғайрат қўшиб юборди.

Бизнинг бирлашмамиз коллективи партиямизнинг навбатдаги анжуманини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда. Сафимизда янги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётганлар сони тобора ошмоқда.

Г. ОҚИЛОВА,
Тошкентдаги «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, шаҳар Советининг депутати.

ФАРОВОНЛИКНИНГ МУҲИМ МАНБАИ

ЁҚИЛҒИ ВА ЭНЕРГИЯ ҚАТЪИЙ ҲИСОБДА БЎЛСИН

Тежалгани — нақд бойлик

Куни кеча «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси эълон қилинди. Жуда катта аҳамиятга эга бўлган бу тарихий ҳужжатда севимли она-Ватанимизнинг яқин ўн йилликдаги истиқболи белгилаб берилган. Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, халқ хўжалигининг барча тармоқларини интенсив ривожлантириш, жумладан, электр энергетикасини тараққий эттириш лойиҳада муҳим ўрин эгаллаган.

Энергетика ва электрлаштириш... Бугунги кунда фан-техника тараққиётини, ижтимоий ишлаб чиқариш ўсиши ва самарадорлигини, халқ фаровонлигини, кундалик турмушимизни электр энергиясиз тасаввур қилиш қийин. Буюк доҳий В. И. Лениннинг, биз бутун Россияни ҳамда саноат ва деҳқончилик ишлаб чиқаришини электрлаштирамиз, деган васиятини партия ва халқимиз ленинча ГОЭЛРО планидан — инсоният тарихида халқ хўжалигини биринчи марта планли равишда олиб бориш бошлангандан бери сўзсиз амалга ошириб келмоқда.

Ўзбекистон энергетика системаси — бу, ленинча ғоялар тантанасининг ёрқин намойишидир. Урушгача бўлган даврда энергетикамиз Чирчиқ—Бўзсув дарёларида қурилган гидроэлектростанциялар ҳисобига тараққий этган бўлса, эндиликда мавжуд қувватларнинг 85 проценти йирик иссиқлик электр станциялари зиммасига тўғри келади. Ҳозир республика халқ хўжалиги бир кеча-кундузда 100 миллион киловатт-соат электр энергиясини олмоқда. Бу, бутун 1935 йили ёки 1940 йилнинг уч ойи мобайнида ишлатилган энергияга тенг, демакдир. Бундан ташқари истеъмолчиларга ҳар куни ўртача 35—40 гигакалория иссиқлик берилмоқдаки, 1940 йилгача энергиянинг бу тури умуман ишлаб чиқарилмасди.

Энергияни истеъмол қилиш кўламларининг кенгаяётганлиги ёқилғи-энергетика ресурсларидан оқилона ва тежаб-тергаб фойдаланиш масалаларига алоҳида эътибор беришни талаб қилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленумида сўзлаган нутқида халқ хўжалиги самарадорлиги унинг ёқилғи ва энергетика билан тўхтовсиз таъминланишига боғлиқ эканлиги, ўн биринчи ва ўн иккинчи беш йилликлар планларига ёқилғи ва энергияни кенг кўламда тежаш асос қилиб олиниши зарурлиги уқдирилди. «Бунда мен хўжасизликка ҳамда исрофгарчиликка қарши қатъий кураш берадиган тежамкорликни ҳам, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — шунингдек собитқадам техника сиёсати ва капитал маблағлар сиёсати билан боғлиқ тежамкорликни ҳам назарда тутяпман». Леонид Ильичнинг мазкур кўрсатмалари ва йўл-йўриқлари партия Марказий Комитетининг XXVI съездга тақдим этаётган янги асосий йўналишлар лойиҳасида тўла-тўкис ўз ифодасини топган.

Ўзбекистон энергетиклари «Самарадорлик ва сифат беш йиллиги» деб ҳақли суратда аталган ўнинчи беш йилликда энергетика ишлаб чиқариши самарадорлиги ва сифатини ошириш, ёқилғи ва шахсий эҳтиёжлар учун электр энергияси сарфини қисқартириш ҳамда электр энергиясини узатиш жараёнида электр тармоқларидаги йўқотилишни камайтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб, муайян ютуқларни қўлга киритдилар. Масалан, беш йиллик бошидан буён электр энергияси ҳосил қилиш учун сарф этилган ёқилғи 15,8 грамм-киловатт-соатга камайтирилди. Иссиқлик ҳосил қилишда эса 2,8 килограмм-гигакалорияни ва электр энергиясини узатишда йўқотиладиган энергияни 7,3 процентгача камайтиришга эришилди. Бу кўрсаткичлар Иттифоқ энергетикасида энг юқори ҳисобланади. Юз минг тонна шартли ёқилғи ва 200 миллион киловатт-соат электр энергиясини тежаб қолиш юзасидан зиммага олинган мажбуриятни барвақт адо эттик. Беш йиллик мобайнида 176 минг тонна ёқилғи ва 507 миллион киловатт-соат электр энергияси иқтисод қилиб қолинди.

Тўғри, муваффақиятларимиз салмоқли. Бироқ, энергетика системамизда ёқилғи-энергетика ресурслари сарфини камайтиришнинг ҳали каттагина резервлари борлигини ҳам яхши биламиз. Энергетика системасига қарашли айрим корхоналарда энергия ресурсларидан самарали фойдаланиш бўйича олиб борилаётган ишлар даражаси КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь ва 1980 йил октябрь Пленумлари, шу йил 2—3 июнда КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгашнинг талабларига жавоб бермайди. Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, «Миконд» заводи, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективлари ёқилғи-энергетика ресурслари сарфи нормасини борган сари қисқартираётган бир пайтда айрим саноат корхоналарида энергия ресурслари ҳаддан ташқари ортиқча ишлатилмоқда. Масалан, республика Бинокорлик материаллари саноати министрлиги корхоналари, хусусан Навоий цемент заводи ва Бекобод цемент комбинати сўнгги йилларда ёқилғи-энергетика ресурсларини ортиқча сарфлашга йўл қўймоқда. Республикадаги 25 та корхонада технология интизомининг бузилиши, ускуналарнинг планда кўрсатилган нормадан кўпроқ тўхтаб қолиши, бекор ишлаши ва тўла иш билан таъминланмаслиги оқибатида бу йил нормада белгиланганидан 47 миллион киловатт-соат кўп электр энергияси сарф этилди. Яна шундай истеъмолчилар ҳам борки, улар мунтазам суратда пландан ташқари электр энергиясини сарф қилиб, лимити бўлмаса ҳам белгиланган нормадагидан кўпроқ энергияни олишга интилишади. Аму-Бухоро канали, Қарши магистрал канали, Бухоро тўқимачилик комбинати, Сурхондарё область суғориш системаларининг насос станциялари бошқармаси шулар жумласидан. Жами бир йил ичида 218 та корхона пландан ташқари 13,5 миллион киловатт-соат электр энергиясини истеъмол қилди.

Энергетика назорати органлари томонидан саноат корхоналарида ўтказилган текширишлар шуни кўрсатдики, истеъмолчиларда электр энергиясини тежаб қолишнинг анчагина резервлари бор. Агар ана шу корхоналарнинг ҳар бири энергия сарфини нормадагига нисбатан атиги 2 процент қисқартирсалар, у ҳолда бир йил ичида халқ хўжалигида электр энергияси бўйича 110 минг тонна ва иссиқлик энергияси соҳасида 40 минг тонна ёқилғи тежаб қолинади.

Электр ва иссиқлик энергиясига талаб ҳар йили 5—7 процент ошиб боряпти. Бу нарса ёқилғи ва энергияни тежаб-тергаб ишлатишнинг аҳамияти тобора ўсаётганлигини тасдиқлайди. Шу муносабат билан умумий овқатланиш корхоналарида, савдо, коммунал хўжалик муассасаларида ёритишга ҳаддан ташқари кўп электр энергияси ишлатилаётганлиги ҳолларига бефарқ қараб бўлмайди. Шуниси сир эмаски, уй-жойларни, корхоналарни, муассасаларни иситишга ажратилган иссиқликнинг аксарият қисми бекордан-бекорга кўкка совурилаяпти. Бунга асосан, кўпгина уйлардаги зинапоялар, чордоқлар ҳамда иссиқлик тақсимлагувчи қурилмалар жойлашган ертўлалар иситилмаётганлиги сабабдир. Шунинг учун халқ депутатлари район советги ижроия комитетлари ва уй-жой-коммунал хўжаликлари ўзларига бўйсунувчи ташкилотларнинг қишки мавсумга ўз вақтида тайёргарлик кўриши масаласи билан жиддий шуғулланмоқлари керак.

Совет кишиларининг турмуши кундан-кунга яхшиланиб бораётир. Уй-жой фондидан фойдаланишга давлат томонидан сарф қилинаётган харажатлар аҳолининг квартираларга тўлайдиган ҳақларидан бир неча баравар кўпдир. Демак, ҳар бир гражданин ўзи яшаб турган уй-жойдан оқилона фойдаланиши, хоналарда, подъездларда лампочкаларнинг бекордан-бекорга ёниб туришига, дераза ойналарининг синиқ ҳолда қолишига, иссиқ сувларнинг мақсадсиз оқиб ётишига бепарво муносабатда бўлмаслиги лозим.

Серқуёш Ўзбекистон энергетикасини келажакда янада порлоқ истиқбол кутяпти. Ўн биринчи беш йилликда лойиҳадаги қуввати 2 миллион 400 минг ва 3 миллион 200 минг мегаватга тенг янги Ангрен ва Толлимаржон ГРЭСлари битказилиб, фойдаланишга топширилади. 300 минг киловаттли ўнинчи энергия блоки қурилиши тамомлангач, Сирдарё ГРЭСини қуриш ишлари якунланиб, унинг қуввати 3 миллион мегаваттга етказилади. Ўн иккинчи энергетика блоки фойдаланишга топширилгач, Навоий ГРЭСи ҳам лойиҳадаги қувватига эга бўлади. Тахиатош ГРЭСида ҳам қўшимча блоклар бунёд этилади. Хуллас, лойиҳада белгиланганидек, 1985 йилга келиб республикада электр энергия ҳосил қилиш 44—45 миллиард киловатт-соатга етказилади.

Магистрал электр узатиш линиялари қурилади. Улар шаҳар ва қишлоқларга қўшимча суратда электр энергиясини етказиб бериш ҳамда электр таъминоти пишиқ-пухталигини ошириш имкониятини яратади. Тошкент, Навоий, Фарғона ва бошқа шаҳарларда янги сув иситиш қозонхоналари ва иссиқлик тармоқлари ишга туширилиши кўзда тутиляпти.

Ёқилғи, электр ва иссиқлик энергиясидан тежаб-тергаб фойдаланиш вазифаси партиямизнинг сўнгги съездларида ишлаб чиқилган иқтисодий стратегиясидан келиб чиқмоқда. Бу стратегия «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳасида айтилганидек, халқ фаровонлигини ошириш билан боғлиқ турли-туман масалаларни муваффақиятли изчил ҳал этишни кўзда тутади.

А. ҲАМИДОВ,
Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри.

МУДОФАА МИНИСТРЛАРИ КОМИТЕТИ МАЖЛИСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1—3 декабрь кунлари Руминия Социалистик Республикаси пойтахти — Бухарестда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Мудофаа министрлари комитетининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис ишида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг мудофаа министрлари, Бирлашган Қуролли Кучларнинг Бош қўмондони ҳамда Бирлашган Қуролли Кучлар штабининг бошлиғи қатнашдилар. Мажлисда Руминия Социалистик Республикасининг миллий мудофаа министри генерал-майор К. Олтяну раислик қилди.

Мудофаа министрлари комитети Бирлашган Қуролли Кучларнинг ҳозирги фаолияти масалаларини кўриб чиқди ва тегишли қарорлар қабул қилди.

ГДР ХИМИКЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

3 декабрь куни Тошкентда очилган «ГДР агрохимияси» симпозиумининг қатнашчиси бўлган Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ходимлари агрохимия соҳасида Германия Демократик Республикаси эришган ютуқлар билан танишдилар. ГДР олимлари ва агрохимик инженерлари ўсимликларни химиявий йўл билан ҳимоя қилиш, ўсимликларнинг ўсиши ва ривожланишини тартибга солиб туриш учун мўлжалланган препаратлар яратиш соҳасидаги ўз иш тажрибалари ҳақида гапириб бердилар.

(ЎзТАГ).

УЛЬТРАТОВУШ СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ХИЗМАТИДА

«Ультратовуш физиология ва медицинада» проблемасига бағишланган Бутуниттифоқ конференцияси 3 декабрь куни Тошкентда ўз ишини тамомлади. Москва, Ленинград, иттифоқдош республикалардан келган таниқли олимлар, мутахассислар уч кун давомида юздан кўпроқ доклад ва ахборотларни тингладилар. Бу доклад ва ахборотларда тадқиқот ишларининг натижалари умумлаштирилди, даволаш воситаси сифатида практикада ультратовушдан фойдаланишнинг янги йўналишлари белгиланди. (ЎзТАГ).

ТУПРОҚҚА ТАЪЗИМ

БУХОРО ЛАВҲАЛАРИ

КЎЗ ЁШИ ОЖИЗЛИК БЕЛГИСИ ЭМАС

Свердлов районидаги «Ленинград» колхозининг раиси Маруся Ашурова билан шийпонда суҳбатлашиб ўтирибмиз. Ҳаммаёқ сарғишта. Райҳон, жамбиллар қандайдир дилга яқин муаттар бўй таратади, қуёш шафағида ловуллаган гуллар оҳиста силкинади. Бироқ, Маруся опанинг чеҳраси ташвишли эди. Юрагини бир нима кемириб тургани шундоққина сезилади. Уни секин гапга соламиз.

— Баъзи хўжалик раҳбарларига ҳайронман, —деб сўз бошлайди раиса куюнчаклик билан. — Телевизорга чиқиб гапирадими, радиода сўзлайдими, гапини «об-ҳаво қийинчиликларига қарамай», деб бошлайди. Инсоф билан айтганда, бу йил об-ҳаво яхши келди. Пахта яхши бўлди. Бироқ, табиат ҳамма жойга ҳам бирдек саховат кўрсатавермайди. Саратонда қийин аҳволга тушиб қолдик. Сув танқис, районимиз сувнинг энг пойида жойлашган.

Маруся опа бир нуқтага тикилиб, анчагача жимиб қолди.

— Ростини айтайми, — деди кулимсираб. — Ўшанда раҳбарларга шунақа йиғлаб бердимки... Кейин жанжал-тўполон билан сув олиб келдик. Шунақа қилмасам бўлмасди ҳам.

...Ўшанда раис билан биргаликда куюнганлар орасида ҳар гектардан 50 центнердан пахта берамиз, деб ваъда қилиб қўйган Нури Ширинова, Имом Шарипов сингари бригадирлар, Ислом Давронов, Саъдулла Сайфиев сингари чаққон механизаторлар, Насрулла Сайфуллаев каби қаҳрамонлар бор эди.

Раиса билан суҳбатимиз чўзилгандан чўзилди. Хўжаликнинг бу бурчидан кириб, у бурчидан чиқдик.

Гап яна пахтага тақалди.

—Аммо, ўша йиғлаганимни ҳамон гапириб юришади, — кулади раиса. — Раҳбарлар қачон кўришса, «қалай, йиғлоқи раис, ишлар юришиб кетдими?» деб сўрашади...

Унинг табассумидан бир нарсани аниқ пайқаймиз: Маруся опанинг кўз ёши ожизлик эмас, куюнчаклик белгисининг айни ўзи! У пахта учун куюниб йиғлаган...

АССАЛОМ, БУЮК БОБОМИЗ

Ассалом, буюк бобомиз ибн Сино! Бугун биз Сизнинг киндик қонингиз тўкилган тупроқда турибмиз. Донолар дейдики, мўмин фарзанд отасига олқиш келтирармиш, доно фарзанд қишлоғига олқиш келтирармиш. Буюк фарзанд эса эл-юртига олқиш келтирармиш. Мана, минг йилдирки, Сиз элингизни шон-шуҳратга тўлдириб келяпсиз. «Дунёга ибн Синодек буюк даҳони берган ўзбек тупроғига таъзим қиламан!» Бу сўзларни Ер куррасининг нариги чеккасидан келган америкалик айтган. Қанчадан-қанча одамлар Сиз яшаган тупроққа таъзим қилар экан. ЮНЕСКОдек умумжаҳон ташкилоти Сизнинг туғилган кунингизни дунё фанининг байрами деб атар экан, етти иқлимдан келган меҳмонлар Сизнинг шаънингизга чин дилдан тасанно айтар экан, Европанинг манаман деган мамлакатлари яқин-яқингача «Тиб қонунлари»ни табобатнинг бош китоби деб атар экан, «медицина» сўзининг ўзини Сизнинг номингиз билан боғлар экан, биз фахрланмай, ким фахрлансин!

Бугун Сиз туғилган тупроқ, Сиз туғилган қишлоқ Афшона афсонага айланди. Унга кўчиб кирган 126 хонадон яшаётган коттежларни кўрганда энг кибор кишиларнинг ҳам ҳаваси келади. Янгидан қурилган бу қишлоқ энг маданиятли шаҳарда яшаётганларни ҳам ҳайратга солади. Қувончлиси шундаки, бу уйларда сут соғувчи билан пахтакор, кўп болали аёл, ўқитувчи, олим яшаяпти. Бу ерда қурилган ресторан, Сизнинг табаррук қўлингиз теккан жиҳозлар қўйилган музей, 50 минг китобли кутубхона, ажойиб клуб, маиший хизмат уйи, боғча, мактаб, чойхона — буларнинг ҳаммаси аждодларингиз хизматида. Боғчадан қий-чув қилиб чиқаётган кичкинтойларни кўрганимизда, Сизнинг табаррук онангиз Ситорабонуни ўйладик. Эҳтимол, худди мана шу ерда мўътабар онангиз Сизни бағрига босгандир. Эҳтимол, шу ерда мана шу кичкинтойлар каби сиз ҳам чопқиллаб ўйнагандирсиз. Шу боисдан район раҳбарларига боғчанинг номини сиздай буюк даҳони туққан муҳтарам она шарафига «Ситорабону» деб қўйишни илтимос қилдик. Қишлоқ ўртасида Сизнинг улкан бронза ҳайкалингиз ярақлаб турибди.

Дунёнинг етти иқлимида ўзбек тимсоли бўлиб қолган қадимий Бухоро бугунги кунда мислсиз ўзгариб кетди. Бир вақтлар Сиз шифобахш гиёҳ излаган Ўртачўлга Амудан сув келди. Жилвон, Варахша, Малик, Махонкўл чўллари бўстонга айланяпти. Янги боғлар, пахтазорлар, қишлоқлар, шаҳарлар бунёд бўляпти. Бухоронинг машҳур Лабиҳовузи Сиздан кейинги замонда қазилган. Неча юз йиллар мобайнида бухороликлар мана шу ҳовуз билан фахрланиб юрар эдилар. Бироқ, улар Бухородан шарқираб сой оқишига ишонишмасди. Қадимий Шоҳруд кўмилиб кетганидан кейин бу ерга сув келмайди, деган ишонч янада кучайган эди. Бугун эса, шаҳар ўртасида айқираб оқаётган сувни кўрганда, фавворалар ёнида ўтирганда, энг замонавий биноларни томоша қилганда, киши беихтиёр Сизнинг орзуларингиз рўёбга чиққанини ўйлаб қувонади. Бухоронинг бу йилги 700 минг тонналик пахта тоғи сизнинг буюк номингиз қадар юксакликка кўтарилиб, бутун воҳани фахр туйғусига тўлдирди.

ЗАМОНАВИЙ АФСОНА

Варахшага ҳужум бошланган пайтлар эди. Экскаватор ерга «чангал солганида» кийик терисидан қилинган қоп чиқди. Қоп ичида олтин эмас, жавоҳир эмас... қўлёзмалар бор экан. Олимлар бу дафтарларни ҳар қандай хазинадан афзал топдилар. Мана, ўша муаллифи номаълум дафтардаги сўзлар:

«Тарих 1294 (мелодий ҳисобда 1873) йил эди. Қамар ойининг бошида дарёларнинг суви қуриди. Ҳаттоки, Чармобда ҳам сув қолмади. Кишиларнинг аҳволи шу даражада танг бўлдики, ҳатто қудуқларда ҳам сув топилмади. Одамлар ҳалок бўлишга яқинлашдилар. Бу ҳол ақраб ойининг йигирманчисига қадар давом этди...»

Бу сатрлар роса юз йил илгари ёзилган. Уларни изтиробсиз ўқиш мумкин эмас. Сув бўлса тафот турган, дон бўлса сув бўлмаган, пахта унса, буғдой бўлмаган, буғдой битса, мевани совуқ урган... Хуллас, бирон сатр йўқки, муаллиф қувониб ёзган бўлсин. Ҳолбуки, Варахша Ибн Сино даврида энг гўзал шаҳарлардан бири эди. Ўзаро жангу жадаллар, табиий офатлар туфайли бу ер охири ўлик шаҳарга айланди. Уни чўл ютиб юборди. Фақат бугунга келиб оддий одамлар — бизнинг замондошларимиз уни яна қайтадан тирилтиришга, гуллаб-яшнаган воҳага айлантиришга аҳд қилдилар.

Пешку район партия комитетининг биринчи секретари Қавмиддин Ҳамроев шошилмасдан, ишонч билан ҳикоя қилади:

— Ростини айтсам, шунча иш амалга ошишига кўплар ишонмаган эди. Бунинг учун уларни айбламайман. Чиндан ҳам бир қарашда одамнинг ақли бовар қилмайдиган ишлар бўлди. Етмиш саккизинчи йил март ойида кенгашиб олдик. Варахшага ҳужум бошлаймиз, бошлаганда ҳам ҳаёт-мамот курашидагидек шиддат билан иш қиламиз, дедик. Янги ерни ўзлаштириш аввало йўлдан бошланади. Бир суткада 28 километр йўл очилди. Ўшанда 18 март эди.

— Йўғ-е, — дедик ишонқирамай, — бундай ишни эплаш учун қанча техника керак?

— Мана, сизлар ҳам ишонмаяпсизлар. Бошқалар ҳам ўз кўзи билан кўрмагунча ишонмади. Райондаги бор техниканинг ҳаммасини шу ерга ташладик. 250 та энг замонавий машиналар ишга тушди. Тўрт кеча-кундузда 45 километр жойга электр линияси тортилди. Бунга ҳам ишонишмади. Шунча жойдаги симёғочга чиқиб тушишнинг ўзига бир ой кетади, дейишди. Ҳай, дедик. Ишни давом эттиравердик. Етти иш кунида секундига ўн кубометр сув берадиган 8 километр канал қазилди. Ўша йили бир ярим ой ичида 1614 гектар ер очдик. 40 километр йўлга асфальт ётқизилди. 50 километр жойга электр сими тортилди. 35 чақирим жойга алоқа линияси ўрнатдик. Ўн иш кунида олтита шийпон қурдик. Шийпон бўлганда ҳам қандай денг, ҳар бирининг атрофида саккиз гектарлик боғи бор, ҳовузи бор, ҳар бири икки қаватли.

Шунча ишни қандай эпладингиз, деган саволингизга энди жавоб берай. Биз одамларни ишонтирдик. Сув келишига, чўллар обод бўлишига, қозон ҳам, чўмич ҳам мой бўлишига ишонтирдик. Агар одам бўлмаса, энг зўр техника ҳам қимирламай тураверади. Ўша баҳорда беш минг киши бир йўла ҳашарга чиқди. Етти яшардан етмиш яшаргача сидқидилдан меҳнат қилди.

— Жудаям ҳамма чиқмагандир? Ҳеч бўлмаса, битта-яримта танбалроғи топилиб қолса керак. Ёки райондагиларнинг ҳаммасиям шунчалик серғайрат одамлар бўлмаса керак?

— Биринчи кун ҳашарга чиқмаганлар бўлди. Лекин биз уларга дўқ урмадик, чора кўрамиз демадик. Ўшанақа ишдан қочганларнинг уйига 20—30 нафардан ҳашарчини бошлаб бораверdик. «Қани, янга, қозон осинг, қани ака, қўйни сўйинг, бир меҳмондорчилик қиламиз, одамлар чарчаб келишди», деб илжайиб тураверdик. Эртасига мана шу мезбонлар биринчи бўлиб ишга югуриб қолишди. Секретарь мийиғида кулиб қўяди. — Ибн Синонинг авлодларини ким деб юрибсиз? Керак бўлса, яна минглаб гектар майдонни пахтазорга айлантириб юборишади. Одамларимиз шунақа!

Чиндан ҳам Варахшадан юлиб олинган тўрт минг гектар ер уч йил ичда пахта конига айланди. Шу ернинг ўзидан салкам ўн минг тонна ҳосил олиш мўлжаллаб қўйилган. Район пахта тайёрлаш планини республикада биринчилар қатори бажарди. 50 минг тоннадан ортиқ пахта етиштириб берилди. Бу ернинг машҳур пахтакорлари, машҳур жўхорикорлари, машҳур пиллачилари бор. Янада машҳур жойи шундаки, бу район жаҳонга Ибн Синони етказиб берган тупроққа жойлашган.

Райком секретари билан суҳбатдан кейин бир нарсани кўп ўйладик. Бухоро областида иккита энг муҳим масала жуда тўғри ҳал этилган. Бу масалалар аввало Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, қолаверса, область партия комитетининг жонбозлиги билан адо этилди. Биринчиси, бу ерда ирригация-мелиорация ишлари тўғри йўлга қўйилди. Иккинчи муҳим масала— ёш кадрлардан тўғри фойдаланиш. Областдаги районларнинг кўпчилик секретарлари қирқ ёшлар атрофидаги оёқ-қўлидан ўт чақнаган шижоатли йигитлар.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача мўлжалланган асосий йўналишларида Ўзбекистон пахтачилигини яна ҳам тараққий эттириш, йилига ўрта ҳисобда 5.9 миллион тонна пахта етиштиришни таъминлашдек залварли вазифа қўйилмоқда. Ўлкамизнинг меҳнатсевар, заҳматкаш пахтакорлари бу ва шуни ҳам бемалол уддалайдилар. Модомики, Маруся Ашурова сингари куюнчак, Қавмиддин Ҳамроев сингари тадбиркор раҳбарлар бор экан, модомики, Хўжам Оқиев, Бафо Ҳайдаров сингари кўплаб пахтакорлар бор экан, модомики, Бухоронинг фақат моддий тараққиётда эмас, маданий ривожда ҳам гуллаб-яшнашини хоҳлайдиган, янги посёлкалар, янги обидалар, санъат саройлари, янги шаҳарлар қуришга жон куйдирадиган кишилар бор экан, бу қадимий диёр Шарқнинг гўзал бир ўлкаси бўлиб бораверади. Жаҳонга Ибн Синодек афсонавий инсон етиштириб берган Бухоронинг бугунги фарзандлари замонавий афсоналар яратаверадилар.

Ўткир ҲОШИМОВ,
Абдуғафур РАСУЛОВ,
Баҳодир ҒУЛОМОВ,
Тошпўлат АҲМЕДОВ.

ИЛМИЙ АСОСДА

2 декабрь куни Нукусда очилган Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг сайёр мажлиси ва илмий-амалий конференция Қорақалпоғистоннинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш, илмий лойиҳаларни халқ хўжалигига жорий этиш ва автоном республиканинг табиий ресурсларидан оқилона фойдаланиш проблемаларига бағишланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. С. Содиқов бирлашган ялпи мажлисни очди. Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари Орол денгизи ва Амударё дельтаси билан, «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси асосида автоном республикада деҳқончиликни ривожлантириш билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ С. ЖЎЛМУРОДОВни «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун милиция катта сержанти марҳум Синдор Жўлмуродов СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1980 йил 2 декабрь.

ЎРМОН ВА БОҒЛАР БАРПО ЭТИШ ОЙЛИГИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўрсатмасига асосан республикада мевали дарахт кўчатлари ўтказиш, ўрмон-боғлар барпо этиш ойлиги қизғин давом эттирилмоқда. Бу соҳадаги топшириқнинг бажарилишини назорат қилиш ва кучайтириш мақсадида областлар, шаҳарлар ва районларда жамоатчилик вакиллари, хўжалик ташкилотлари ҳамда мутахассислардан иборат тузилган оператив группалар иш олиб бормоқда. Ҳар бир министрлик ва идорада кўчат ўтқазишнинг боришини назорат қилиш масъул раҳбарлардан бирининг зиммасига юклатилган. Ишни ана шундай аниқ ташкил этиш кўчат ўтқазиш ва ўрмон-боғлар барпо этиш ойлигини муваффақиятли ўтказишнинг гарови бўлмоқда.

1 декабргача республика бўйича ўн миллион тупга яқин ҳар хил ниҳоллар ўтқазилди, бу борадаги топшириқ 33 процент бажарилди. Самарқанд, Хоразм областлари ва Тошкент шаҳрида кўчат ўтқазиш, боғлар барпо этиш ойлиги айниқса яхши ўтказиляпти.

Кўпгина мактаблар, мактабгача тарбия болалар муассасалари, ҳунар-техника билим юртлари, касалхоналар, поликлиникалар ва дам олиш уйлари, Маҳаллий саноат ва Озиқ-овқат саноати министрликлари корхоналарида яшил бойликлар яратиш яхши йўлга қўйилган. Маориф, Соғлиқни сақлаш, Социал таъминот, Алоқа министрликлари, Ҳунар-техника таълими давлат комитети бу борада маълум мақсадни кўзлаб, аниқ иш олиб боряпти.

Бироқ ҳамма жойда ҳам бу муҳим иш кўнгилдагидек ташкил этилган деб бўлмайди. Республиканинг жанубий областлари — Сурхондарё ва Қашқадарё областларида кўчат ўтқазиш, ўрмон-боғлар ташкил этишда судралишга йўл қўйилиб, қимматли фурсат қўлдан бой берияпти. Боғлар, токзорлар ташкил қилиш, тут кўчатлари ўтқазишда қолоқликка йўл қўйиляпти. Жиззах, Наманган, Сурхондарё ва Фарғона областларида ҳали бу муҳим ишга киришилгани йўқ. Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Главсредазирсовхозстрой» хўжаликларида ҳам аҳвол яхши эмас.

Боғлар, токзорлар, мевали дарахт кўчатлари ўтқазишни кучайтириш билан бир қаторда шаҳарларда, аҳоли истиқомат қилаётган жойларда хиёбонлар, парклар бунёдга келтириб, гуллар ўтқазиш керак, бу меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқаришларига қулайлик яратади. Бунинг учун энг қимматли ва манзур бўладиган дарахт кўчатларини экиш мақбулдир.

Кўчат ўтқазиш ва боғлар барпо этиш ойлигини муваффақиятли ўтказишга шаҳар ва қишлоқ аҳолисини; бутун жамоатчиликни кенг жалб этиш керак. Яхши ният билан ўтқазилган ҳар туп кўчат инсон умрига берилган юксак баҳодир.

Республика областларида, министрликлари ва идораларида куз фаслида боғлар, токзорлар барпо этиш, ўрмон-мевали дарахт ва бута кўчатлари ўтқазишнинг бориши тўғрисида 1980 йил 1 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

Самарқанд	97,5
Тошкент шаҳри	75,0
Хоразм	51,9
Наманган	50,8
Андижон	40,4
Бухоро	37,2
Тошкент	29,1
ҚҚАССР	25,0
Фарғона	22,6
Сирдарё	21,3
Жиззах	19,4
Қашқадарё	8,8
Сурхондарё	7,9
* * *	
Маориф министрлиги	94,4
Маҳаллий саноат министрлиги	88,2
Социал таъминот министрлиги	82,9
Озиқ-овқат саноати министрлиги	78,4
Тошкент шаҳар ижроия комитети	76,0
Ҳунар-техника таълими давлат комитети	71,4
Соғлиқни сақлаш министрлиги	71,0
Сув хўжалиги министрлиги	68,7
«Узколхозстрой»	68,2
Алоқа министрлиги	59,6
Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси	56,5
Ички ишлар министрлиги	53,8
Электрлаштириш министрлиги	53,6
Коммунал хўжалик министрлиги	51,7
Маиший хизмат кўрсатиш министрлиги	48,9
Маданият министрлиги	48,1
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	45,9
«Ўзбекбирлашув»	44,7
«Главнефтеснабсбыт»	41,2
Ўрмон хўжалиги министрлиги	40,0
Савдо министрлиги	35,3
Граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармаси	33,3
«Госкомсельхозтехника»	29,4
Гўшт ва сут саноати министрлиги	28,4
«Узплодоовощвинпром»	27,9
Олий таълим министрлиги	27,9
Автомобиль йўллари министрлиги	26,6
Енгил саноат министрлиги	26,5
Қишлоқ хўжалик министрлиги	22,0
Геология министрлиги	19,2
Пахта тозалаш саноати министрлиги	18,5
Қурилиш министрлиги	15,2
Физкультура ва спорт комитети	5,7
«Главсредазирсовхозстрой»	4,1
Қишлоқ қурилиши министрлиги	3,2
ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлими	0,5
«Госкомводстрой»	—
Автомобиль транспорти министрлиги	—
«Узбекгидроэнергострой»	—
Тайёрлаш министрлиги	—

ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ

Хоразм областининг йигит ва қизлари КПСС XXVI съездига ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига зарбдор ишлар билан тайёргарлик кўрмоқдалар. «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси область ёшларининг куч-ғайратини янада жўш урдириб юборди.

Саноат корхоналари, қурилишлар ва транспортдаги 320 та комсомол-ёшлар коллективи съездолди вахтасида туриб меҳнат қилиб, ўзларининг беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажардилар. Минглаб ёш пахтакорлар ва маккажўхорикорлар рекорд ҳосилни қўлга киритишга муносиб ҳисса қўшиб, ҳозирги вақтда келгуси экин экиш мавсумига фаол тайёргарлик кўрмоқдалар.

Шу кунларда 120 нафар комсомол аъзосининг ватанпарварлик ташаббуси тўғрисидаги хабар Хоразм шаҳар ва қишлоқларига тез тарқалди. Бу ёшлар ўзларининг меҳнат ва билимини чорвачиликни янада ривожлантириш ишига бағишлашга қарор бердилар. Уларнинг бу ташаббусини область партия комитети маъқуллади.

Кўнгиллиларнинг дастлабки группасини жамоат чорвачилигида ишлаш учун кузатишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Ёш ватанпарварлар бизлар чорвадорларнинг съездолди социалистик мусобақасига актив қўшилиб, гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтиришга эришиш учун сабот-матонат билан астойдил ҳаракат қиламиз, дедилар.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

Ҳиндистон. Деҳлидаги президент саройи.

С. Кармалито фотоси. (ТАСС).

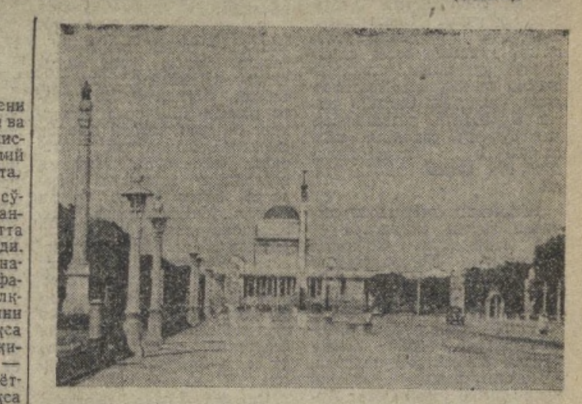

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқда.

Биз Л. И. Брежневнинг бўлажак визитини қизғин табриклаймиз, деди Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди совет журналистлари билан суҳбатда. Жаҳондаги вазият тез ўзгараётган ҳозирги пайтда фикрлашиб туриш айниқса муҳимдир. Л. И. Брежневнинг визити кўпгина масалалар хусусида Совет Иттифоқининг позициясини яхшироқ билиб олишимизга имкон беради. Иккинчи томондан, Совет давлатининг раҳбари бизлар амалга ошираётган ишлар билан, бизнинг муаммоларимиз ва ютуқларимиз билан танишиш имкониятига эга бўлади.

Биз, деб таъкидлади Бош министр, Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик бутун дунёда тинчликнинг энг муҳим омилларидан бири, деб ҳисоблаймиз. Бизнинг дўстлигимиз принципиал асосга эга бўлиб, Совет Иттифоқи зарур бўлган пайтда бизга иқтисодий ёрдам ва маънавий мадад кўрсатганлигида ҳам ўз ифодасини топди. Бизнинг фикримизча, Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида яхши муносабатлар таркиб топди. Муносабатлар қандай бўлишидан, қандай битим мавжудлигидан қатъи назар, баъзан томонларнинг масалага турлича ёндашуви муносабати билан у ёки бу проблемалар юзага келади, албатта. Бироқ мен бизнинг давлатларимиз ўртамиздаги мавжуд дўстлик муносабатларини мустаҳкамлаш, бу муносабатларни келгусида ҳам сақлаб қолиш иштиёқидадир, деб ҳисоблайман. СССРга ҳар гал сафар қилганимда совет халқи мени ғоят самимий кутиб олади ва мен ҳам совет халқига нисбатан ана шундай самимий муносабатдадирман, албатта.

Совет Иттифоқи, деди сўзини давом эттириб И. Ганди, турли соҳаларда катта муваффақиятларга эришди. Бу эса унинг обрўсини янада оширмоқда. Бу муваффақиятлар фан соҳасида, халқнинг турмуш даражасини ошириш соҳасида айниқса бекиёсдир. Совет Иттифоқида бизнинг келажагимиз — болалар тўғрисида қилинаётган ғамхўрлик ҳам айниқса қойил қолдирмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, совет кишиларига энг яхши истакларимни топширишни истардим, деди Индира Ганди. Совет халқи кўпгина ютуқларни қўлга киритди ва биз унинг келгусида ҳам янги-янги муваффақиятларга эришувини тилаймиз.

СТРАТЕГИК ҚУРОЛЛАРНИ ЧЕКЛАШ СОҲАСИДАГИ ЖАРАЁННИ ДАВОМ ЭТТИРИШ УЧУН

ЛОНДОН. (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери Г. Шмидт «Панорама» телевизион программаси мухбири билан суҳбатда СССР билан АҚШ ўртасида стратегик қуролларни чеклаш (СҚЧ) соҳасида музокаралар давом эттирилиши зарур, деди. СҚЧ соҳасида музокараларни давом эттириш ҳозирги вақтда ғоят муҳимдир, деди у.

Г. Шмидт АҚШнинг нуфузли доиралари тарғиб қилаётган «чекланган ядро уруши» деб аталган концепцияни рад этди. У «ўртача олисликдаги ракета-ядро қуролини қўлланиш ядро урушини чеклашни билдирмайди. Балки бу батамом қириб ташлаш демакдир», деб таъкидлади.

Г. Шмидт суҳбатда яна «Хельсинкида бошланган жараённи давом эттириш зарур», деди.

Айни вақтда у ГФР ўз сиёсатида «НАТО блокига содиқ бўлиб қолади» ва блок доирасида ўз зиммасига олган мажбуриятларини бажаради, деб уқтириб ўтди.

ИРОҚ-ЭРОН МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 2 декабрь. (ТАСС). Ироқ Бош ҳарбий қўмондонлигининг хабарига кўра, Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг вертолётлари фронтнинг шимолий участкасида Эрон армияси позицияларига ва жанубий участкада Эроннинг бронетанк кучлари тўпланиб турган жойга зарба урдилар. Натижада талайгина миқдорда жанговар техника яксон қилинди.

Ўтган кунлар мобайнида фронтнинг турли участкаларидаги жанглар давомида Эроннинг юздан кўпроқ ҳарбий хизматчиси ўлдирилди, бир қанча ўқ-дори омбори йўқ қилинди.

ТЕҲРОН, 2 декабрь. (ТАСС). Эрон расмий шахслари ва оммавий ахборот воситаларининг таъкидлашича, [illegible]

УЙ-ЖОЙ ПРОБЛЕМАСИ ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

КОБУЛ, 2 декабрь. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикасида уй-жой проблемасини ҳал этишга катта эътибор берилмоқда. Кобулдаги Первон районида 31 минг квадрат метрдан зиёд майдонда янги турар жой массиви қад кўтарди. Яқин кунлар ичида Кобул корхоналари ва муассасаларининг ишчи ва хизматчилари барча қулайликларга эга бўлган янги квартираларга кўчиб кирадилар.

СОВЕТЛАРГА ҚАРШИ ҚЎПОЛ ҲАРАКАТ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС мухбири). АҚШ маъмурлари Советларга қарши яна бир қўпол хуруж қилдилар. «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, Нью-Йорк штати олий суди БМТ ҳузуридаги совет миссиясининг биноси олдида янада кўп кишилик, аниқроқ қилиб айтганда, тобора урушқоқлик руҳида ва шовқин-сурон билан безориларча йиғин ва намойиш ўтказилишига рухсат берди. Суд ўзининг шу қарорини гўё «америкаликларнинг АҚШ конституциясига киритилган биринчи тузатиш уларга гарантиялаб берган ана шундай хуружлар қилиш соҳасидаги дахлсиз ҳуқуқлари»ни бажариш тўғрисидаги «ғамхўрлик»га амал қилган деб беҳаёлик билан изоҳлади. Шундай бир факт диққатга сазоворки, суд совет миссиясига туташган уй-жойлардаги аҳолининг бутун микрорайондаги нормал ҳаётни ўзларининг безорилик ҳаракатлари билан бузган ва Советларга қарши бўлган беҳаё муттаҳамларни тинчлантириб қўйиш ҳақидаги талабига зид тарзда ана шу қарорни қабул қилди.

Бунинг устига суд қарорида Нью-Йоркнинг полиция органларига Советларга қарши иғвогарлик қатнашчиларига «кўмаклашиш» ва уларнинг хавфсизлигини таъминлаш тўғрисида бевосита йўл-йўриқ берилган.

АҚШ маъмурлари шундай хатти-ҳаракатлари билан риёкор эканликларини узил-кесил кўрсатдилар. Ўтакетган ўнг ва сионист гуруҳларни ошкора ўз ҳимояларига олдилар, уларни бусиз ҳам Советларга қарши ашаддий иғвогарлик хуружларини кучайтиришга ундамоқдалар.

Совет муассасаларига қарши, шу муассасаларда ишлаётган ходимларга ва уларнинг оила аъзоларига қарши кўп йиллардан буён муттасил қўпол иғвогарликлар қилинмоқда. Бундай иғвогарликлар АҚШ маъмурияти Совет Иттифоқи билан муносабатларни кескинлаштириш, «совуқ уруш» замонларига қайтиш йўлига ўтиб олганидан кейин сезиларли даражада тез-тез ўтказиладиган бўлиб қолди.

Аэрофлот ва БМТ ҳузуридаги совет миссияси биноларида олдида портлашлар уюштирилди, Нью-Йорк шаҳридаги совет миссияси ва уй-жой комплекси бинолари олдида сионистлар безорилик қилдилар. Ана шундай ножўя ҳаракатлар вақтида ҳаддидан ошган безорилар совет кишиларидан ўч оламиз, деб таҳдид қилдилар, айрим ҳолларда эса моддий жиҳатдан зарар етказдилар, бундай ҳаракатлар одатдаги воқеа бўлиб қолди.

СССРнинг АҚШдаги элчихонаси ва СССРнинг БМТ ҳузуридаги миссиясининг бир неча бор қилган мурожаати ва берган ноталарига жавобан давлат департаменти тегишли тергов ўтказиш ва айбдорларни жиноий жавобгарликка тортиш ҳақидаги «ваъдалар» билан чеклaниб келмоқда. Аммо ҳамма ҳолларда бундай «текширишлар» натижасиз қолиб кетди.

Нью-Йорк суди қабул қилган қарор АҚШ маъмурларини шу масалада тутган позициясини ойдинлаштирди, улар Нью-Йоркдаги совет муассасаларининг нормал ишлашига халақит бераётган доираларга эрк бериб қўяётганлигини ва шу тариқа ўз зиммаларига олган халқаро мажбуриятларини, шунингдек Хельсинкида ўтказилган Умумевропа кенгаши якунловчи актининг тегишли қоидаларини қўпол равишда бузаётганлигини кўрсатиб берди.

В. РЕШЕТИЛОВ.

АХБОРОТ

ХОРАЗМ

СОВҒАБОП БУЮМЛАР

Хива бадиий керамика заводи коллективи совғабоп сопол буюмлар ишлаб чиқариш ассортиментини тобора кенгайтириб, маҳсулот сифатини яхшилашга эришмоқда. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида маҳсулотларнинг тури 21 тадан 36 тага етди. Шу йилнинг ўзида янгидан 8 хил маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Корхонада тайёрланган «Насриддин», «Аравакаш» ва бошқа буюмлар «Олимпиада-80» ташкилот комитети дипломига, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси бронза медалига, Хива орнаменти солинган ваза эса давлат Сифат белгисини олишга сазовор бўлганлиги бежиз эмас. Миллий сопол буюмларда Хива халқ усталарининг таланти ва маҳорати акс этган.

ДОНЕЦКДАН ХУШХАБАР

Байкал-Амур магистрали, Олтой, Саяна-Шушенск ГЭСи ва Дондаги беш йиллик зарбдор қурилишларида комсомол йўлланмаси билан хоразмлик ёшлар ҳам актив иштирок этишяпти. Яқинда Донецкдан хушхабар олинди: хоразмлик донгдор қурувчи Аминбой Бобожонов меҳнатда эришган ютуқлари учун Донецк области Ленин комсомоли мукофотига сазовор бўлган. Хоразмлик лауреатни ҳамюртлари чин дилдан муборакбод этишди.

БАЛИҚЧИНИНГ ДОВРУҒИ

Хоразм балиқ комбинати бригадири Абдулла Машарипов ўзига бириктилган ҳовузда балиқ етиштириш ва овлашни беш йил ичида беш баравар кўпайтириб, довруқ қозонди. У шу йилнинг ўзида планданташқари 1600 центнер балиқ етиштирди. Балиқчиларнинг илғор тажриба мактаби шу пешқадам бригадада очилганлигига сабаб ҳам шу.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Пойтахтимизнинг кўплаб саноат корхоналари коллективлари КПСС XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездлари олди вахтасида ишлаб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Илғор ишчи-хизматчилар беш йиллик топшириқларини барвақт бажарганликлари ҳақида нетма-нет рапорт бермоқдалар. Суратларда: (чапдан) Тошкентдаги 2-пойабзал фабрикасининг моҳир пойабзалчилари Р. Кучина билан С. Мираҳмедова; ўнгдаги суратда Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг пешқадам чеварлари Маҳфуза Алимова билан Маҳмуда Каримова ўртоқлар.

И. Глауберзон фотолари.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯНИ ТЕЖАНГ

Кўпчилик ҳолларда уйларда ва йўлакларда туну-кун электр лампочкалари ёниб туради. Телевизор ишлаб турган бир пайтда уй бекаси ошхона юмуши билан овора бўлади. Радио ҳам баралла янграб туради.

Бу электр энергиядан тежаб-тергаб фойдаланиш эмас. Ваҳолонки, ҳар биримиз жуда бўлмаганда биттадан лампочкани ўчирадиган бўлсак, республикамиз бўйича бир кунда тежалган электр энергияси 240 минг киловатт-соатни, Тошкент шаҳрида эса 35 минг киловатт-соатни ташкил этади.

Юз ваттли лампочка 10 соат ёниши учун 1 киловатт-соат электр энергия лозим бўлади. Шунча электр энергия қуввати билан 2 жуфт пойафзал тайёрлаш, машина билан 45 сигирнинг сутини соғиб олиш, 20 банка консерва тайёрлаш мумкин.

«УЗЭНЕРГОСБИТ» ШУНИ ЭСЛАТИБ ЎТАДИКИ

Электр энергияни тежаб-тергаб сарфлаш ва ундан фойдаланилганлик учун ҳақни ўз вақтида тўлаш—ҳар бир кишининг бурчидир!

Электр энергиядан фойдаланганлик учун ҳақни ҳар ойнинг ўнинчи числосигача кирим омонат кассаларига тўлаш керак!

Ҳисобни бир киловатт-соат учун 4 тийин ёзиш керак.

Улуғ Ватан урушининг I, II, III группа инвалидлари, Иттифоқ, республика ва маҳаллий миқёсдаги шахсий пенсионерлар, урушда ҳалок бўлганларнинг оилалари, улар учун пенсия олувчилар учун электр энергиясидан фойдаланилганлик учун ҳақ тўлаш имтиёзли: ҳақ тариф баҳосининг 50 проценти миқдорида тўланади.

Фойдаланиб бўлинган ҳисоб дафтарчасини алмаштириш учун «Узэнергосбит»га мурожаат қилиш керак — 700047, Тошкент шаҳри, 1 Май кўчаси, 101-уй (1, 2, 3, 13, 22, 25-трамвайларнинг «Дизельная кўчаси» бекати).

Янги ҳисоб дафтарчасини почта орқали ҳам олиш мумкин. Бунинг учун «Узэнергосбит»га абонент номери, фамилияси, исми, отасининг исми ва аниқ адреси ёзиб жўнатилади ёки 33-29-56, 33-78-60 телефонига қўнғироқ қилинади.

ШУНИ УНУТМАНГ! ЭЛЕКТР ҲАҚИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЎЛАНМАСА ОГОҲЛАНТИРИЛМАСДАН ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ УЗИБ ҚЎЙИЛАДИ.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

КУНДУЗ КУНЛАРИ ОРТИҚЧА ЧИРОҚ ЁҚМАНГ. ХОНАДАН ЧИҚА ТУРИБ ЧИРОҚНИ ЎЧИРИНГ.

Шуни унутмангки, электр энергиясидан тежаб-тергаб фойдаланиш халқ хўжалиги корхоналарининг унга бўлган эҳтиёжини бирмунча тўла қондириш имконини беради, мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг муҳим омили ҳисобланади.

Фақат рўзғордагина эмас, балки ишлаб чиқаришда ҳам электр энергиясини тежаш учун кураш муҳим аҳамият касб этади.

Саноатда электр энергияси исрофгарчилиги ускуналарни ҳаддан ташқари кўп ишлатиш, бекорга юргизиб қўйиш, плансиз ҳаракат қилиш, ускуналар иш режимига риоя қилмасликдан келиб чиқади.

Завод ва фабрикаларнинг раҳбарлари шуни унутмасликлари керакки, эскирган ускуналарни алмаштириш ва масжудларини модернизация қилиш, ишлаб чиқариш ва техника жараёнларини такомиллаштириш, бирмунча тежамли чироқлар ўрнатиш ва электр тармоқлари ҳамда ускуналарида ортиқча сарфга йўл қўймаслик электр энергиясини тежашнинг манбаи ҳисобланади.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ ТЕЖАНГ!

«УЗЭНЕРГОСБИТ».
«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

ЖАНГОВАР ҲАЁТ ЙЎЛИ

ТАҚРИЗ

Яқинда китоб магазинларининг пештахталарида истеъфодаги артиллерия генерал-лейтенанти Ф. Х. Норхўжаевнинг «Жанговар постда 50 йил»[1] деган китоби пайдо бўлди. Бу китобча дарҳол кенг китобхонлар оммасининг эътиборини жалб қилди ва тезда тарқалиб кетди. Китобга бундай қизиқишнинг сабаби нимада? Бу саволга авторнинг ўзи бундай жавоб беради: «Китобхонларга, айниқса ёшларга большевиклар партияси, Совет ҳокимияти мамлакатда очлик, совуқ, вайронгарчиликка қарамай, етим-есирлар тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилгани, уларда инсонийликни сақлаб қолиш, социализмнинг муносиб қурувчиларини тарбиялаб етиштириш тўғрисида ғамхўрлик қилгани равшан бўлиши учун қўлимдан келганча ўша даврлар тўғрисида ҳикоя қилдим».

Ҳа, биз ўша оғир йилларни яхши биламиз. Совет республикаси дастлабки қадамларни қўяётган эди. Бироқ, очлик ва вайронгарчиликка қарши, социалистик ўзгартишлар учун, Совет ҳокимиятининг душманларига қарши курашда совет кишисининг энг яхши маънавий-сиёсий ва жанговар фазилатлари, унинг она-Ватанга чексиз муҳаббати, ватанпарварлик бурчига садоқати, мамлакатимиз халқларининг дўстлиги ёрқин намоён бўлди.

Китобнинг дастлабки сатридан тортиб охиригача — ҳар саҳифасида Файзулла Хўжаевич Норхўжаевнинг жонажон партияга, ўзи 50 йил хизмат қилиб, ҳарбий мактаб курсантлигидан масъулиятли командирлик лавозимларигача, оддий аскарликдан артиллерия генерал-лейтенантлигигача ҳарбий йўлни босиб ўтган Совет Армиясига муҳаббати сезилиб туради.

Очлик ва қашшоқлик нималигини ёшлигидан бошидан кечирган, ўлим чангалидан зўрға омон қолган бола фуражкаларига қизил юлдузча тақилган ҳарбий кийимдаги кишилар уни ва бошқа етим-есирларни интернатга олиб келишган кунни бир умрга эслаб қолган.

— Сизлар шу ерда яшайсизлар ва ўқийсизлар. Лекин Совет ҳокимияти сиз каби етимларнинг бошини силайди, — дейишди ҳарбий формадаги кишилар.

Ленин ва Совет ҳокимияти... Ёш бола бу сўзларнинг моҳиятига яхши тушунмас эди. Лекин Совет ҳокимияти Ленин бошчилигида оддий кишилар бахтли бўлиши учун ҳамма ишни қилаётганлиги тўғрисидаги фикр унинг онгига ўрнашиб қолди. Шунинг учун ҳам Совет ҳокимиятини ҳимоя қилиш, ҳақиқат ва адолат учун кураш олиб бориш заруратини тушуниб етди. Шу тариқа у ҳаёт йўлини танлаб олди. Орадан деярли ярим аср ўтгач, «Бутун умримни жанговар меҳнатга, севимли Ватанимизни ҳимоя қилишга бағишлаганимдан фахрланаман», дейиши ўринли ва ҳақлидир.

Китобда авторнинг Узоқ Шарқда қандай хизмат қилганига кўпроқ ўрин ажратилган. Шундай бўлиши ҳам табиий. Чунки Ф. Норхўжаев аслида ўша ерда командир, бўлғуси ҳарбий бошлиқ сифатида шаклланди. Айниқса Ҳасан кўли яқинидаги воқеаларни батафсил ифодалаб, автор жуда тўғри қилган. Мамлакатимиз қаҳрамонона тарихининг деярли унутилган саҳифаси бўлганлиги учунгина эмас, балки автор ўша воқеаларни эслаш билан бирга ҳозир камдан-кам одамлар биладиган кўпгина қаҳрамонлар номини келтирганлиги билан ҳам жуда катта фойдали иш қилинган.

Китобга баҳо берганда унинг асосий мазмуни — Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқининг қаҳрамонлигини кўрсатиш деб дадил айтиш мумкин.

Авторнинг ўзи жуда кўп жангларда қатнашган бўлишига қарамай, ўз қаҳрамонлиги тўғрисида ҳикоя қилмайди. У зўр эҳтиром билан ўз қуролдошлари — генераллар, офицерлар, сержантлар ва солдатлар ҳақида ҳикоя қилади. Собиржон Охунжонов, автоматчилар взводининг командири лейтенант Рўзимат Тошматов, бригада сиёсий бўлим бошлиғи Абдулла Муродхўжаев, батальон командири старший лейтенант Ислом Муҳамедов каби ўзбек халқининг жанговар фарзандлари ва бошқа қаҳрамонлар билан китобхонларни таништиради.

Уруш халқимиз учун оғир синов бўлди. Бироқ дастлабки пайтлардаги муваффақиятсизликларга қарамай, совет кишилари ғалабага ишончни йўқотмадилар. Автор ана шу ишончнинг асосларини кўрсатиб беради. «Социализм, — деб ёзади у, — бизга енгилмас куч бағишлади. Совет кишиларининг бузилмас маънавий-сиёсий ва ғоявий бирлиги таркиб топди. СССР халқларининг қардошларча дўстлиги пўлатдан мустаҳкам, олмосдан қаттиқ. Давлат кемасини Ленин кўрсатган йўлдан ишонч билан бошлаб бораётган Ленин партияси теварагига мустаҳкам жипслашиш дўстларга илҳом бағишлар, душманни таҳликага солади». Автор шу фикрни тасдиқлагандек ўзбек халқининг ўзбек жангчиларига мактуби текстини келтиради.

Сталинграддан Берлингача босиб ўтилган йўл жуда оғир лекин қаҳрамонона йўл бўлди. Китобнинг қалбдан отилиб чиққан қизғин сатрларини ўқир экансан, автор жанговар тажрибага авайлаб назар ташлашини, ҳозирги ҳаётимизни, амалиётимизни бойита оладиган ҳар бир деталини таъкидлаб кўрсатишини яққол сезасан, киши. Кекса авлоднинг донолиги ҳам худди ана шундадир.

Автор фронтдош ўртоқларининг, қуролдош дўстларининг ўз жанговар йўли тўғрисида, уруш тўғрисида, ҳаёт тўғрисида ҳикоя қилиб бериш ҳақидаги илтимосларини эътиборсиз қолдирмаганлиги учун унга миннатдорчилик билдирсак арзийди. Худди ана шу эътибор натижаси ўлароқ унинг «Жанговар сафда 50 йил» китоби вужудга келди.

Китобда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Энг асосий камчилик шундаки, унда 50 йиллик ҳаёт йўли батафсил ёритилган эмас. Шу сабабли биз китобнинг тўлдирилган варианти билан ҳам танишамиз деган умиддамиз.

А. ХЛИЗОВ.

1) Ф. Х. Норхўжаев «50 лет на боевом посту», (Страницы из жизни). Т., изд-во Узбекистан, 1980 г.

Қашқадарё областининг 300 нафар ташаббускор комсомол-ёшлари комсомол йўлланмаси билан чорвачилик фермаларига ишлаш учун жўнаб кетдилар.

Чорвачилик комсомол оталиғида ҳаракатига актив қўшилган область ёшлари сут товар фермаларида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш борасида ғайрат кўрсатиб ишлашга бел боғлаганлар. Улар область комсомол комитети томонидан ташкил этилган Ўз-

КОМСОМОЛ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

бекистон Компартиясининг XX съезди номли зарбдор отрядга уюшишган. Бу зарбдор отряд ёшлари орасида Шаҳрисабз районидаги Ленин номли колхоздан Зулайҳо Салимова, Ғузор районидаги «Партия XX съезди» колхозидан Ойрўша Кенжаева, Қарши районидаги «Аврора» совхозидан Мовлуда Ниғматова, Нишон районидаги Карл Маркс номли совхоздан Мовлуда Рўзиева каби ватанпарвар ёшлар бор.

Комсомол-ёшлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга аҳд қилганлар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗГА ЎҚИБ БЕРИНГ!

ЛЕНИН ДАРСИ

Мактабда Ленин дарси,
Ҳамма тинглаб ўрганар.
Доҳий илм чашмасидан
Ташна юраклар қонар.
Ҳамманинг кўз ўнгига
Келар Ленин сурати.
Оламда гўзал ҳаёт —
Унинг азиз ҳаёти.
Аъло хулқ-у ўқишга
Ундар у тузган замон.
Ҳаёлан биз Ленинга
Топширамиз имтиҳон.

ЯПРОҚЛАР

Нур эмишиб қуёшдан
Япроқчалар яйрайди.
Бу қувончга қўшилиб
Шоҳда қушлар сайрайди.
Дарахтларда ёмғирдан
Асраб турар гулларни.
Мевалари пишганда
Қувнатади дилларни.
Зумрад, яшил япроқлар
Шовуллайди боғларда.
Соясига чорлайди
Кун қизиган чоғларда.
Бизлар учун чанг ютиб
Тозалайди ҳавони.
Кўзимизга яшнатиб
Кўрсатади дунёни.

РУЧКА

Янги ўқув йилида
Зеҳним ташна илмга.
Кўнглим истагин билиб,
Чин дилдан совға қилиб,
Дадамлар дер, бу ручка,
Билсанг, эга зўр кучга.
У билан биз тенгликка,
Қўл қўйганмиз тинчликка.
Унда доим соғлиққа,
Шеър битиб дил чоғликка
Сўздан ясасанг офтоб
Одоб ичида одоб,
Ёзаверсанг беҳисоб,
Керакдир қанча китоб.
Нур бериш-чун жаҳонга,
Бахт бериш-чун инсонга.
Юрт ғамида, ташвишда
Асли тинмас ёзишда.
Эзгу-ният дилимда,
Тутиб уни қўлимда
Эл меҳрини ёзса ручка —
Хизмати кетмас пучга.

Қамбар ЎТАЕВ.

Фазлиддин ШАМСИДДИНОВ

Ўзбек совет музика санъати оғир жудоликка учради. Ўзбекистон ССР халқ артисти, А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг дирижёри Фазлиддин Шамсиддинов 64 ёшида вафот этди. Ф. Шамсиддинов 1916 йилда Бухорода туғилди. 1941 йили П. И. Чайковский номидаги Москва Давлат консерваторияси ҳузуридаги ўзбек опера студиясини, 1956 йилда эса Тошкент Давлат консерваториясининг опера-симфоник бўлимини битирди.

Ф. Шамсиддинов ижодий фаолиятини 1929 йили Ўзбек давлат музикали театрининг актёри ва музикачиси сифатида бошлади. Кейинги йилларда Янгийўл музикали драма ва комедия театри ҳамда Муқимий номидаги ўзбек Давлат музикали театрининг бош дирижёри бўлиб ишлади, Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестрига дирижёрлик қилди. Ф. Шамсиддинов 1956 йилдан умрининг охиригача А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг бош дирижёри ва дирижёри сифатида самарали меҳнат қилди.

Улкан ва ёрқин истеъдодли музикачи бўлган Ф. Шамсиддинов ўзининг ҳормас-толмас илҳомбахш меҳнати билан опера-симфоник санъатини ривожлантиришга, жаҳон, рус, классик ва кўп миллатли совет музика маданияти ютуқларини пропаганда қилишга катта ҳисса қўшди. Унинг дирижёрлик санъати ҳамиша профессионал маҳорат, асарнинг чинакам композиторлик ғоясини идрок қилишнинг ноёб маҳорати билан ажралиб турарди. Бу нарса унинг Ж. Бизенинг «Кармен», П. Чайковскийнинг «Франческа да Римини», М. Равелнинг «Болеро», И. Котляровский ва И. Лисенконинг «Наталка Полтавка», А. Кара-Караевнинг «Чақмоқли сўқмоқлар», Р. Глиэр ва Т. Содиқовнинг «Лайли ва Мажнун», М. Ашрафийнинг «Шоир қалби», С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши» ва шу сингари кўплаб машҳур музикали спектакллар устида ишлаган пайтида айниқса яққол намоён бўлди. Бу асарлар унга республиканинг етакчи дирижёрларидан бири сифатида муносиб шуҳрат келтирди.

Ф. Шамсиддинов педагоглик фаолиятига кўп куч ва ғайрат сарфлади. У М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясида бир қанча юқори малакали ёш музикачиларни тайёрлади. У жамоатчилик ишларида фаол қатнашди, бир неча бор театр партбюросининг секретари қилиб сайланди.

Ф. Шамсиддинов музика санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени, медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган, Ўзбекистон ССР халқ артисти фахрий унвонига сазовор бўлган эди.

Йирик санъаткор, коммунист, толмас меҳнаткаш, камтар ва дилкаш инсон Фазлиддин Шамсиддиновнинг ёрқин хотираси уни билган ва у билан бирга ишлаган кишилар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги,
Ўзбекистон Театр жамияти,
Маданият ходимлари касаба союзи республика комитети,
А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри.

ЙЎЛЛАР ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш ишларининг Бутуниттифоқ кўриги йўл, транспорт ҳодисаларига чек қўйиши лозим. ВЦСПС ва СССР Ички ишлар министрлигининг коллегияси ана шу кўрикни 1981 йилнинг 1 январидан то 31 декабригача ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

1981 йилги кўрикни ўтказишдан асосий мақсад —ҳаракат-хавфсизлигини таъминлаш, аварияларни камайтириш, йўл ҳаракатини тартибга солишнинг техникавий воситаларини жорий этиш ишида энг юқори самарадорликка эришишдан иборатдир.

Кўрикни ўтказиш учун республикаларда, ўлкаларда ва областларда совет, хўжалик, касаба союз ва бошқа жамоат органлари, СССР Ички ишлар министрлиги, матбуот, радио ва телевидение органлари намояндаларидан ташкилот комитетлари тузилмоқда.

Ташкилот комитетининг составии ва кўрик шартлари тасдиқланди. Ғолиб чиққан шаҳарларни мукофотлаш учун ВЦСПС билан СССР Ички ишлар министрлигининг 24 та дипломи, пул мукофотлари таъсис этилди. Кўрик вақтида энг яхши кўрсаткичларга эришган корхоналар ва ташкилотларнинг коллективлари ҳам дипломларга сазовор бўлади.

С. ЯБЛОЧКИН,
СССР Ички ишлар министрлиги давлат автомобиль инспекцияси бош бошқармасининг ходими.
(ТАСС).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

СССР Енгил саноат министрлигининг раҳбар ходимлари ва мутахассислари малакасини ошириш Бутуниттифоқ институтининг

ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

иқтисод, ишлаб чиқаришни бошқариш ва уни ташкил этиш кафедрасининг мудири (бой илмий-педагогик стажга эга бўлган фан кандидати). вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 21 декабргача.

Ариза ва ҳужжатлар филиал директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700070, Тошкент шаҳри-70, Баранов кўчаси, 40-уй.

«СПОРТЛОТО» ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Спорт лотереяларининг Ўзбекистон республика бошқармаси

1981 йилги 1-тиражидан бошлаб «СПОРТЛОТО»нинг янги намунадаги билетлари кучга киришини

БИЛДИРАДИ

Улар 20 декабрда савдога чиқарилади.

«Спортлото»нинг ҳозирги «49 дан 6 таси» ва «36 дан 5 таси» карточкалари фақат 1980 йилдаги 52 тиражгача сотилиши ва тўлдирилиши мумкин.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/XIIда **Олтин девор,** 5/XIIда **Соқов рицарь,** 6/XIIда **Ғарибллар.**

Алишер Навоий номли ўзбек давлат академик Катта театри коллективи Ўзбекистон ССР халқ артисти, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, театр дирижёри ва партия ташкилотининг секретари

Фазлиддин ШАМСИДДИНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат педагогика институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари ҳамда табиийт-география факультети коллективи доцент С. К. Хабировага онаси, зоология кафедрасининг собиқ доценти, пенсионер

Мадина Каримовна ХАБИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Горичилар, қаердасиз! 10.45 — Концерт. 11.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.10 — А. Штогаренко, 6-симфония. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — Шахмат мактаби. 16.10 — Гитарачи А. Родригес концерти. 16.55 — Рус тили. 17.25 — Ёш спортчининг катта майдони. 17.55 — Миллионлар ленинча университети. 18.25 — Қувноқ нотачалар. 18.40 — Футбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш ўйинлари. ЧССР — Туркия терма командалари. Танаффус пайтида дунё воқеалари. 20.25 — Айиқ териси сотилади. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.15 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Сокол» (Киев). Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 — Адабиёт. 12.40 — Ўйлаб топ. 13.10 — Ҳужжатли фильм. 13.45 — Коммунистлар ҳақида ҳикоялар. 14.00 — Қўқон воқеаси. Бадиий фильм. 1-серия. 18.20 — Ёшлик. 18.50 — КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорлари — ҳаётга! 19.15 — Замонамиз қаҳрамонлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчи ва замон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.15 — Қўқон воқеаси. Бадиий фильм. 2-серия.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Инглиз тили. 20.55 — Санъатда мазмун ва шакл. 21.30 — Химия. 22.30 — Учовлон. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.35 — Партия ҳақида, Ленин ҳақида куйлаймиз. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Фориш чорвадорлари ҳузурида. 14.00 — Беш йилликка — зарбдор якун. 15.00 — Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — Деҳқон яшар қишлоқда ҳуррам. 18.25 — Ёшлик. 19.25 — С. Ўдаева куйлайди. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Адабий ўқиш. 21.30 — Чўпон бахти. 22.30 — Сиё ёқтирган қўшиқлар. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-84-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02411. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, Индекс 64583. Б. — 277.